

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กุลยานาคสวัสดิ์ และคณะ. การศึกษาการใช้ความเร็วในการขับขี่และระดับแอลกอฮอล์ในเลือดจากลมหายใจของผู้ขับขี่ยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วารสารวิทยาการระบาด 4 (2538): 22.
- คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. การป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร, 2535. (อัคราเสนา)
- คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. นโยบายและแผนหลักการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.
- คณะกรรมการเฉพาะกิจกำหนดมาตรฐานยานพาหนะ. เข้มขันนิรภัย, 2528. (อัคราเสนา)
- คณะกรรมการเฉพาะกิจกำหนดมาตรฐานหมวดนิรภัย. หมวดนิรภัย, 2528. (อัคราเสนา)
- ชาติเฉลิม สุรัชชชาญ. การทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับปัจจัยทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการตลาดที่มีต่อปัญหาอุบัติเหตุจราจร. การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติปี 2546, 20-21 พฤศจิกายน 2546 ณ โรงแรมปรีณซ์พลาซ่า กรุงเทพมหานคร.
- ชินฤทัย กาญจนะจิตรา และคณะ. สุขภาพคนไทย 2546. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2547.
- ณรงค์ เส็งประชา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: พิทักษ์อักษร, 2528.
- ดวงพร สิงห์ศรี. การเกิดอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บของผู้ขับขี่ยานพาหนะอายุ 18-59 ปี ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์. ความสูญเสียทางเศรษฐกิจเนื่องจากอุบัติเหตุจราจร. สมุดปกขาวที่ตีพิมพ์ 9 (กรกฎาคม 2537): 5.

- คูสิต สุจิรารัตน์ และคณะ. การศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร, วารสารวิทยาการระบอด 4 (2538): 32.
- ตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน. สถิติอุบัติเหตุจราจรทางบก พ.ศ. 2545.
- นพดล บำรุงกิจ. พฤติกรรมกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจราจรจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ของข้าราชการทหารอากาศชั้นประทวน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
- บุษบา เพ็ญสุวรรณ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงของการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจรทางบกของผู้ป่วยใน ณ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- บัญญัติ แก้วส่อง และคณะ. รายงานการวิจัยวิวัฒนาการของการป้องกันอุบัติเหตุจราจร. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, 2541.
- ปกิจ พรหมายน. ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- ประภานันตรา. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ: การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส โตร์, 2526.
- ไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล. การจัดการกับอุบัติเหตุจราจรในสังคมไทย. รายงานการสัมมนาวิชาการประจำปี 2546 เรื่อง ความมั่นคงของมนุษย์, สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย, 2546.
- ไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล. บทบทวนวรรณกรรมว่าด้วยมาตรการเพื่อลดอุบัติเหตุจักรยานยนต์. หลักการกลวิธี และผลการดำเนินงานโครงการควบคุมอุบัติเหตุจราจร จังหวัดขอนแก่น สิงหาคม 2540. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ ศิริภรณ์, 2540.

- ไพบูลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล และ อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. โครงการจากเมาไม่ขับสู่การป้องกันอุบัติเหตุจราจรที่ยั่งยืน: รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2545.
- ยุพา หงษ์วะชิน. พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- เขวลักษณ์ อนุรักษ์. รายงานการวิจัยการศึกษาหารูปแบบการป้องกันอุบัติเหตุจากรถบรรทุก โดยความร่วมมือขององค์กรปกครองท้องถิ่น กรรมการหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ต.น้ำเกี๋ยน จ.น่าน. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2543.
- รจนา พรหมมีด. การป้องกันอุบัติเหตุของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้างในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- วราพรรณ ด้านอุตรา และคณะ. การศึกษาปัจจัยทางสังคม และพฤติกรรมของผู้ประสบอุบัติเหตุจากการจราจรทางบกในเขตกรุงเทพมหานคร, รายงานการวิจัย, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วิจิตร บุญโฮตร. อุบัติเหตุ. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี, 2526.
- วิจิตร บุญโฮตร. อุบัติเหตุจากการจราจร. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2537.
- วิมลสิทธิ์ ทรายางกูร. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- วิเชียร มุริจันท์. พฤติกรรมของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจราจรในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วิลาสินี วงศ์ประเสริฐ. การยอมรับการใช้หมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

- วีระ เกษะรักษ์. การยอมรับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2535.
- สถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข. สถิติอุบัติเหตุและสาธารณสุขในประเทศไทย พ.ศ. 2541. นนทบุรี: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, 2543.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์. พฤติกรรมเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลง. ในเอกสารการสอนวิชาสุขศึกษาหน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- สมทรง รั้งเผ่า และ สรวงศ์กัญจน์ ดวงคำ. กระบวนการดำเนินงานสุขศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ: กรณี การพัฒนาพฤติกรรมผู้บริโภคนิยม. นนทบุรี: โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก, 2540.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา: เนื้อหาและแนวการใช้เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2532.
- สาธารณสุข, กระทรวง. สถิติอุบัติเหตุและสาธารณสุขในประเทศไทย พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร: บริษัทชินเนียบครีเอท, 2546.
- สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา, กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุวิทย์ วินุทธ์ผลประเสริฐ, บรรณาธิการ. การสาธารณสุขไทย พ.ศ. 2542-2543. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. เข็มขัดนิรภัย: ความเชื่อ ทักษะและการใช้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2537.
- โสภิตสุดา มงคลเกษม. พฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะและพฤติกรรม การคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาสิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

หน่วยจัดการความรู้เพื่อถนนปลอดภัย. รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ 2549. 37 (45).

หริศดา ปิ่นขวานนท์. การสื่อสารและเครือข่ายการรณรงค์ "เมาไม่ขับ". วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์. Traffic Injuries: The leading cause of death of adolescents. กลยุทธ์การดูแล และสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชัยเจริญ, 2547.

อำนวยการ นาคแก้ว. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการระบาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.

องค์การอนามัยโลก. วันอนามัยโลก สำนักคิ ขันขี่ปลอดภัย ร่วมใจลดอุบัติเหตุ, 2547.

เอ็มอัชมา วัฒนบูรานนท์. สวัสดิศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนส โตร์, 2539.

ฮอนด้า (Honda Safety Thailand). การวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในประเทศไทย และมาตรการแก้ไขปัญหา, 2543. ม.ป.ท.

ภาษาอังกฤษ

Daniel C. Nervell and Peter Cummings. Association of Helmet Use with Death in Motorcycle Crashes:

Amatched-Pair Cohort Study Am. L Epidemiol. 156 (2002): 483-487.

Foster C. K. Psychology for life adjustment. Chicago: American technical society 1952.

Handbook of Traffic Accident Prevention. Boston: Liberty Mutual Insuranel, 1947. .

Heinrich H.W. Industrial accident prevention: a scientific approach. New York: McGraw-Hill, 1959.

Leonard Bloom and Selznick Philip. Sociology : a text with adapted readings. New York: Harper & Row, 1977.

Philip G. Zimbardo, Ebbe B. Effesen and Christina Maslach. Influencing attitudes and changing behavior. London: Addison-Wesley Publishing, 1977.

World Health Organization. World Report on Road Traffic Injury Prevention, 2004.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

หนังสืออนุญาตเก็บข้อมูล

ที่ 0029.2(อกพ.) 96

องค์กรแพทย์ โรงพยาบาลตำรวจ
สำนักงานแพทย์ใหญ่
492 /1 ถนนพระราม 1 แขวงวังใหม่
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

๕๘ ธันวาคม 2548

เรื่อง อนุญาตให้บันทึกเก็บข้อมูล
เรียน ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์

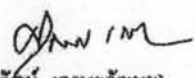
ตามที่ท่านได้ขออนุญาตให้ นางสาวศุภนิศรา ภาคอินทรีย์ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " ทดศึกษาระบบการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบก ของผู้ประกอบการรถโดยสารสาธารณะในกรุงเทพมหานคร " นั้น

คณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ องค์กรแพทย์ โรงพยาบาลตำรวจ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของแพทยสภา ว่าด้วยเรื่องการวิจัยในมนุษย์ จึงอนุญาตให้บันทึกเก็บข้อมูลดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

หัตถ์ตรวจออก

(ศุภวัฒน์ เลาหะวัฒนะ)

ประธานอนุกรรมการการวิจัยในมนุษย์
โรงพยาบาลตำรวจ

องค์กรแพทย์ โรงพยาบาลตำรวจ
โทร. 0-2252-8111-25 ต่อ 4701

ภาคผนวก 2

ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
(Informed Consent Form)

ชื่อโครงการวิจัย พฤติกรรมการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกของผู้ประสบอุบัติเหตุในกรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้าได้รับทราบจากผู้วิจัย ชื่อ นางสาวสุนิตรา ภาคอินทรีย์ ซึ่งได้ลงนามด้านท้ายของหนังสือนี้ถึงวัตถุประสงค์ ลักษณะ และแนวทางการศึกษาวิจัย รวมทั้งทราบถึงผลดี ผลข้างเคียง และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ข้าพเจ้าได้ซักถาม ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาดังกล่าวนี้อย่างละเอียดเรียบร้อยแล้ว

ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยสมัครใจ และอาจถอนตัวจากการเข้าร่วมศึกษานี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผล และยอมรับผลข้างเคียง และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และจะปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ทำการวิจัย

ข้าพเจ้าได้รับทราบจากผู้ทำการวิจัยว่า ข้อมูลที่อาจนำไปสู่การเปิดเผยตัวของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยจะได้รับการปกปิด ในกรณีที่ผลการวิจัยได้รับการตีพิมพ์ ชื่อและที่อยู่ของประชากรตัวอย่างในการวิจัยหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยจะต้องได้รับการปกปิดอยู่เสมอ

ข้าพเจ้ายินดีให้ข้อมูลของข้าพเจ้าแก่คณะผู้วิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้
สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษานี้ ภายใต้งบเงื่อนไขที่ได้ระบุไว้แล้วในข้างต้น

ลงนาม ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

(.....)

ลงนาม ผู้ปกครอง*

(.....)

ลงนาม ผู้วิจัย

(.....)

ลงนาม พยาน

(.....)

* ในกรณีที่ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยอายุต่ำกว่า 20 ปี

ภาคผนวก 3

ข้อกำหนดกรมตำรวจ

เรื่อง การชำระค่าปรับทางไปรษณีย์แบบใบสั่ง และกำหนดจำนวนค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ

สำหรับความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522

พ.ศ.2539 (พร้อมแก้ไขเพิ่มเติม)

ลำดับ	ข้อหาหรือฐานความผิด	บท มาตรา	อัตราโทษ	จำนวน ค่าปรับ (บาท)
1	ขับรถในทางไม่เปิดไฟหรือใช้แสงสว่างตามประเภท ลักษณะและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง	ม.11	ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท	200
2	ไม่ปฏิบัติตามสัญญาณจราจร	ม.22	ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท	300
3	ไม่ให้สัญญาณไฟเลี้ยว	ม.38	ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท	200
4	ขับรถในขณะที่ห่อนความสามารถ	ม.43	จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สอง พันถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	400
5	ขับรถในขณะที่เมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น	ม.43	จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับตั้งแต่สอง พันถึงหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	400
6	ขับรถแซงขึ้นหน้ารถคันอื่นกระชั้นชิด	ม.46	ปรับตั้งแต่สี่ร้อยบาทถึงหนึ่งพันบาท	400
7	จอดรถในลักษณะกีดขวางการจราจร	ม.57	ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท	200
8	ไม่ขับรถด้วยอัตราความเร็วตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง หรือตามเครื่องหมายจราจรที่ติดตั้ง	ม.67	ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท	400
9	ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์และคนโดยสาร ไม่สวมหมวกที่ จัดทำขึ้น โดยเฉพาะ	ม.122	ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท	200
10	ผู้ขับขี่รถยนต์ไม่รัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่ง ขณะขับขี่ และไม่ให้คนโดยสารตอนหน้าแถวเดียวกัน รัดเข็มขัดนิรภัยด้วย	ม.123	ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท	200

ภาคผนวก 4

แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1. รายละเอียดส่วนบุคคล: เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ

2. รายละเอียดการเกิดอุบัติเหตุ

- ขอให้เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น (ผู้กระทำ/ ผู้ถูกกระทำ)

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ	สถานที่เกิดอุบัติเหตุ	ลักษณะอุบัติเหตุ	ความเสียหาย			สาเหตุ
			ยานพาหนะ	บาดเจ็บ	ตาย	

3. ยานพาหนะ (ของตัวเองและคู่กรณี) แบบแผนการขับขี่ (ความถี่และระยะเวลาในการขับขี่)

4. การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

4.1 ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบเช็คสภาพรถ

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์

4.2 ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

5. การใช้อุปกรณ์ป้องกัน (รูปแบบใด/ ใช้เมื่อไร/ ใช้อย่างไร: ครอบถั่ว/ ไม่ครอบถั่ว, ถูกต้อง/ ไม่ถูกต้อง)

5.1 หมวกนิรภัย

5.2 เข็มขัดนิรภัย

6. ประสบการณ์

6.1 การขับขี่

6.2 การเกิดอุบัติเหตุ

6.3 การได้รับบาดเจ็บ/ ถูกปรับ

7. ทักษะคิดต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน (เชิงบวก/ เชิงลบ, สาเหตุ)

8. กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

ครอบครัว

- พ่อแม่/ผู้ปกครองของท่านเคยพูดคุยเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกหรือไม่
อย่างไร

- บทบาทของพ่อแม่/ผู้ปกครองของท่านต่อการขับขี่และการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก
- อิทธิพลของครอบครัวต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรของท่าน

กลุ่มเพื่อน

- กลุ่มเพื่อนของท่านเคยพูดคุยเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกหรือไม่ อย่างไร
- บทบาทของกลุ่มเพื่อนต่อการขับขี่และการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก
- อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรของท่าน

โรงเรียน

- โรงเรียนของท่านมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรหรือไม่ อย่างไร
- บทบาทของครูต่อการขับขี่และการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก
- อิทธิพลของโรงเรียนต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรของท่าน

สื่อมวลชน

- บทบาทของสื่อต่อการขับขี่และการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก
- อิทธิพลของสื่อต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรของท่าน

ภาคผนวก 5

สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กรณีศึกษา

ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์: ผู้เสียหาย

1. นายศักดิ์ อายุ: 18 ปี อาชีพ: นักเรียนปวช .

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 8 ธันวาคม 2548 19.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนพหลโยธิน (หมอชิต 2)

ลักษณะอุบัติเหตุ: วันที่เกิดเหตุเป็นช่วงที่กลับจากไปเอาเงินที่บ้านแม่ย่านหมอชิต ถูกรถแท็กซี่ชนท้ายขณะกำลังเลี้ยวรถใช้เส้นทางที่เกิดเหตุประจำเพราะขี่รถจากบ้านไปโรงเรียน บ้านอยู่ไม่ไกลจากถนนที่ถูกชนท้ายซึ่งเฉี่ยว ขณะเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ 1 ทุ่ม เห็นว่ายังไม่มืดมาก และไฟถนนสว่างพอสมควร จึงไม่ได้เปิดไฟหน้ารถจักรยานยนต์ คนขับรถแท็กซี่บอกว่ามองไม่เห็น ทำให้ขับเฉี่ยวชนด้านหน้าของรถจักรยานยนต์ที่ขี่มา ไม่คิดว่าจะเกิดอุบัติเหตุเพราะเป็นเส้นทางที่คุ้นเคย ขี่มาทางนี้เป็นประจำ ครั้งนี้หลบไม่ทันจริงๆ ถ้าเป็นเส้นทางอื่นที่ไม่คุ้นเคยจะขี่แบบตั้งใจมากขึ้น โดยขี่ช้าลงกว่าปกติ มองซ้าย มองขวา เพราะบางที่มีรถออกหรือรถสวนทางมา ความไม่คุ้นเคยกับสภาพถนน บางแห่งมีหลุม มีท่อ ทำให้ต้องใช้ความระมัดระวัง

แบบแผนการขับขี่: ขี่รถจากบ้านไปโรงเรียน ใช้เวลาประมาณ 20 นาที

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ**ก่อนการขับขี่**

- ตรวจสอบเช็คสภาพรถ: ทุกเช้าก่อนสตาร์ทจะต้องเดินดูรอบๆ รถ ดูว่าล้อแบนไหม ก่อนขี่ออกจากบ้านก็จะดูว่าเบรคอยู่ไหม

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ปกติขี่รถประมาณ 70 กม.ต่อชม. ไม่ขี่รถเร็ว เพราะที่บ้านไม่ให้ขี่เร็ว ก่อนขึ้นรถให้ก็ตกลงกันไว้ก่อนว่าจะไม่ขี่เร็ว ไม่ได้รู้สึกว่าเป็นวัยรุ่นจะต้องขี่รถซิ่ง

การใช้หมวกนิรภัย: ใช้หมวกนิรภัยแบบเต็มใบ โดยใส่หมวกนิรภัยตลอดทุกครั้งที่นั่งรถจักรยานยนต์ บางครั้งถ้ารีบๆ ก็เคยลืมหนสองหน ต้องแขวนหมวกเอาไว้กับรถ เวลาขึ้นรถจะได้ไม่ลืม อาทิตย์ก่อนที่จะเกิดอุบัติเหตุทำหมวกหล่นพื้นซีเมนต์ที่บ้าน หมวกจึงเป็นรอยถลอก กระจกที่บังหน้าฝ้าๆ ยังไม่มีเวลาซื้อหมวกใบใหม่ จึงนำหมวกแบบครึ่งใบที่มีอยู่มาใส่ก่อน ซึ่งหมวกใบนี้ซื้อมา 2 ปีแล้ว ใส่สลับกับหมวกแบบเต็มใบ หมวกนิรภัยแบบเต็มใบ หลายคนเชื่อว่าป้องกันดีกว่าแบบครึ่งใบ แต่ไม่เป็นที่นิยมเพราะราคาแพงหากเปรียบเทียบกับหมวกแบบครึ่งใบ เวลาสวมหมวกจะคลุมลงมาถึงคาง บางคนรู้สึกร้อน หนักศีรษะ ถ้าซื้อออกไปข้างนอกไกลๆ จะเลือกใส่แบบเต็มใบ เพราะคิดว่ามันดูแน่นหนาดี แต่ถ้าแค่ขี่ไปเรียนจะเลือกใส่แบบครึ่งใบ แบบครึ่งใบใส่สบายกว่าแบบเต็มใบมาก แบบเต็มใบร้อน อึดอัด ถ้าล้มมาก็แตกเหมือนกัน เพราะวัสดุข้างในหมวกมันก็เหมือนกัน แต่หากเปรียบเทียบกันแล้วแบบเต็มใบมันแน่นกว่า จึงน่าจะมีความปลอดภัยกว่า

ถ้าครั้งนี้ใส่หมวกแบบเต็มใบน่าจะช่วยลดการบาดเจ็บได้บ้าง เพราะถ้าหัวกระแทกพื้นแรงแบบนี้ อาจจะไม่หมดสติก็ได้ หมวกแบบเต็มใบมันแน่น กระชับแนบไปกับหัวมากกว่า และดูว่าจะแข็งแรงกว่าหมวกแบบอื่น หลังจากออกจากโรงพยาบาลลงซื้อหมวกนิรภัยใบใหม่แบบเต็มใบ เพราะคิดว่าถึงอย่างไรหมวกนิรภัยก็จะช่วยให้บาดเจ็บน้อยลงหากเกิดอุบัติเหตุ แม้ว่า จะเห็นว่าใส่หมวกนิรภัยแบบเต็มใบแล้วจะอึดอัด ต้องอดทนหน่อย แต่ใส่ไปบ่อยๆ คงชิน

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี

- การเกิดอุบัติเหตุ: 1 ครั้ง เคยประสบอุบัติเหตุจากการเป็นผู้ซ้อนรถจักรยานยนต์ของพี่ชาย 1 ครั้ง เกิดเหตุตอนกลางคืน เพราะซ้อนรถพี่ชายออกมาซื้อของ พี่ขี่มาตามปกติ ไม่ได้เมา แต่ถนนไม่มีไฟ มันมืดมากมองไม่ค่อยเห็นเลย แลรถตกข้างถนน อุบัติเหตุครั้งนั้นไม่ได้ทำให้ได้รับบาดเจ็บมากนัก หลังจากนั้นพอขี่รถจะต้องดูซ้ายดูขวาให้ดีๆ เอาให้แน่ใจก่อนค่อยไป ถ้าไม่มั่นใจก็จะไม่ไป ยังมีความรู้สึกกลัวว่าจะเกิดอุบัติเหตุไม่อย่างได้รับบาดเจ็บอีก แต่ครั้งนี้ที่ไม่ได้เปิดไฟหน้ารถ เพราะเห็นว่ายังไม่มืด ถนนก็มีไฟสว่าง

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: 2 ครั้ง ความผิดข้อหา จอดรถในที่ห้ามจอด พยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่ทำผิดกฎหมายอยู่แล้ว แต่บางทีก็จำเป็นต้องจอดซื้อของ

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: คนขี่รถจักรยานยนต์ที่ใส่หมวกนิรภัยเป็นเพราะกลัวตำรวจจับมากกว่าต้องการป้องกันการบาดเจ็บของตัวเอง ใส่เพราะไม่อยากมีปัญหาเวลาตำรวจเรียกเสียเวลา ไม่อาจจะเสียค่าปรับ ไม่ได้รู้สึกว่าการใส่หมวกนิรภัยจะช่วยให้ปลอดภัยมากนัก เคยเห็นคนขี่รถจักรยานยนต์ใส่หมวกนิรภัยเต็มใบดูปลอดภัยมาก ถูกรถชนอย่างรุนแรง หมวกนิรภัยที่ใส่แตก กระจกบาด

หน้า ที่มูทิมตา ถ้าเกิดเหตุแรงๆ มันก็เหมือนสุตวิสัยไม่ว่าจะป้องกันอย่างไรก็เกิด เวลาล้มแรงๆ หมวกก็แตก เหมือนกัน เจอชนแรงมากก็ไม่ช่วย คนขี่ใส่หมวกสมองแตกอยู่ในหมวก ถ้าโดนชนไม่แรงมาก เต็มใบน่าจะ ดีกว่า อย่างกระจกของหมวกแบบเต็มใบมันยังกันหินหรือลมมาตีหน้า ได้บ้าง แต่ถ้าชนแล้วล้มแรงๆ ใส่หมวก ก็เจ็บ ดังนั้นใส่หรือไม่ใส่มีค่าเท่ากัน

กระบวนการจัดการทางสังคม

ครอบครัว: พ่อมีอิทธิพลเกี่ยวกับการขับขี่ยานพาหนะมาก เพราะพ่อเป็นคนสอนให้ทั้งการขับรถยนต์และการขี่รถจักรยานยนต์ตั้งแต่อายุ 18 ปี สอนเรื่องการจับแฮนด์ การเลี้ยว การกะระยะ นอกจากการสอนเรื่องวิธีการขับขี่แล้ว พ่อยังสอนเรื่องการป้องกันตัวเองด้วย พ่อบอกว่าอย่าขี่เร็ว และให้ใส่หมวกเวลาขี่รถ เพราะเวลาชน หมวกจะช่วยป้องกันหัว ตั้งแต่หัดขับจนถึงทุกวันนี้จึงใส่หมวกนิรภัยตลอด เพราะมีความรู้สึก ว่าใส่แล้วปลอดภัย ถ้าพ่อไม่ได้บอกให้ขับอย่างระมัดระวัง และให้สวมหมวกนิรภัย คงจะมีพฤติกรรมที่ต่าง จากปัจจุบันหรือไม่ เพราะคำพูด คำสอนของพ่อที่พูดบ่อยๆ ทำให้รู้สึกว่าถ้าใส่แล้วจะช่วยให้เราปลอดภัยขึ้น

กลุ่มเพื่อน: พวกเพื่อนๆ จะเห่อแต่งรถ ส่วนใหญ่วัยรุ่นจะเห่อแต่งรถจักรยานยนต์ ล้างรถทุกวัน ถ้ามีรถใหม่ก็จะต้องเปลี่ยนล้อใหม่ ทำเบาะที่นั่งให้สวยขึ้น อะไหล่ก็จะแต่งบางอย่าง เช่น สีนี้อด ก็แต่งกันเพื่อความสวยงาม อวดๆ กันมากกว่า พ่อเขื่อกก็เปลี่ยน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเขียนแบบเรื่องการแต่งรถ เห็นเพื่อนไปเปลี่ยนผมก็ไปกับเพื่อนบ้าง นานๆ ที 3-4 เดือน รถที่ขี่ไปเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นรถที่นายขนท่นำไป ถ้าเพื่อนไม่ไป ก็ไม่ไป จริงๆ แล้วก็ไม่ได้อยากเปลี่ยน แต่ชอบตามเพื่อน เพื่อนในกลุ่มไม่ใช่กลุ่มขี่รถซิ่ง ถ้าเพื่อนชวนไปขี่รถแข่ง คงไม่ไป

นอกจากเรื่องการแต่งรถที่นายศักดิ์พูดคุยกับเพื่อนแล้ว บางครั้งได้คุยกันเกี่ยวกับเรื่องการขับขี่อย่างปลอดภัย เพื่อนๆ ก็คุยกันบ้างเรื่องขับรถ บางทีก็หว่างกันเรื่องขับรถเร็ว ขับเร็วก็กลัวตาย แต่ก็แล้วแต่กลุ่ม ถ้าอยู่กลุ่มพวกเด็กเทพ)กลุ่มหัวโจก -ผู้วิจัย (ก็จะขับกันเร็วๆ ไม่ค่อยกลัวตาย ถ้าขับช้าๆ ก็ไม่มันส์ เป็นวัยรุ่นกำลังหัว ส่วนมากวัยรุ่นก็ขับเร็วๆ กันทั้งนั้นแหละ ชอบซิ่ง บางคนก็ซิ่งอวดสาว แต่นายศักดิ์ไม่เคยไปเพราะไม่รู้จะไปอวดใคร ถ้ามีสาวให้อวดก็ไม่คิดจะอวดด้วยการขี่รถซิ่ง ไม่คิดจะ ไปขี่รถแข่งกับเพื่อน ไม่ชอบ กลัวจะล้มแล้วเจ็บ ชิงมานอน โรงพยาบาลแบบนี้ รู้สึกไม่ดี เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้แล้วเจ็บ

โรงเรียน: โรงเรียนที่นายศักดิ์เคยศึกษาในระดับมัธยมมีวิชาสุขศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุและการป้องกัน สมัยที่เรียนมัธยม จำได้ว่าอาจารย์วิชาสุขศึกษาจะสอนเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ สอนให้ระมัดระวัง ถ้าใครขี่จักรยานยนต์มาเรียน อาจารย์จะเตือนไม่ให้ขับซิ่ง นอกจากนี้อาจารย์ยังบอกให้ใส่หมวกเวลาขี่รถจักรยานยนต์ เพราะมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ขี่รถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ ในการเดินทางมา

เรียน ก่อนขึ้นรถออกจากโรงเรียนกลับบ้านบางที่อาจารย์ก็คิดว่าพวกนักเรียนใส่หมวกนิรภัยกันหรือเปล่า เหมือนเป็นการเช็คให้เราปลอดภัยขึ้น บางคนที่ไม่มี หรือไม่ยอมใส่หมวก อาจารย์จะยึดรถไว้ที่โรงเรียน แล้วให้พ่อแม่มารับคืน แต่ส่วนมากที่ใส่หมวกกันก็เพราะว่ากลัวตำรวจมากกว่าทั้งนั้น ถ้าขี่ไปไหนไกลๆ แล้วยังไม่ได้ ออกถนนใหญ่ก็ไม่ใส่หมวกกันหรือ รำคาญ ไปแค่ใกล้ๆ คงไม่เจอตำรวจเรียก ผมใส่หมวกเป็นประจำ จึงไม่เคยโดนอาจารย์ตักเตือนหรือยึดรถ

นายศักดิ์ให้เหตุผลที่สวมหมวกนิรภัยว่า ใส่หมวกนิรภัยเพราะกลัวตาย กลัวเจอตำรวจ แล้วก็กลัวเจออาจารย์ด้วย ถ้าอาจารย์ไม่ได้สอน หรือไม่คอยดู พวกผมก็อาจจะหาโอกาสเสียวๆ บ้างเหมือนกัน ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตัว ส่วนใหญ่จะมาจากการสอน และให้ความรู้ของอาจารย์ที่โรงเรียน

สื่อมวลชน: เห็นโฆษณาให้ขับรถระวัง เมาไม่ขับ เป็นประจำ แม้ว่าจะไม่ได้กินเหล้า แต่เห็นคนที่ถูกคนมาแล้วขับชน น่าสงสาร ทำให้กลัวอุบัติเหตุ ต้องขับรถระวังขึ้น ไม่ประมาท = ไม่ขับเร็ว เพราะถ้าขับเร็ว มันเสี่ยงที่จะชน

2. นายหน้ อายุ: 19 ปี อาชีพ: นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 6 ธันวาคม 2548 23.05 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนประชาชน

ลักษณะอุบัติเหตุ: ถูกรถยนต์ชนท้ายรถจักรยานยนต์ที่ขี่มา ชี่มาดีๆ อยู่ๆ ก็ถูกชนท้าย ตอนนั้นไม่ได้ขับเร็ว คิดว่าไม่เกิน 50 รถที่มีชนเป็นรถเก๋ง โชคดีที่ไม่ได้ขับมาเร็วเหมือนกัน เห็นเค้าบอกตำรวจว่าเบรคไม่ทัน เพราะมีคนข้ามถนนตัดหน้า ตอนนั้นก็มึนแล้ว แต่ไฟถนนก็มี คนขับน่าจะเห็น คนขับเป็นผู้หญิง อายุไม่น่าจะเกิน 30 ปี ลักษณะปกติ ไม่ได้เมาอะไร

แบบแผนการขับขี่: ใช้รถขี่ไปโรงเรียนทุกวัน เช้า เย็น ชี่จากบ้านไปโรงเรียน ไม่ได้ขี่ออกนอกเส้นทาง

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบสภาพรถ: ดูยางลมล้อ เช็คเบรค เช็คน้ำมัน
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ไม่ขี่เร็วกว่า 80 เพราะถ้าหากเกิดเหตุฉุกเฉิน จะเบรกไม่ทัน

การใช้หมวกนิรภัย: ใส่หมวกทุกครั้งที่ยังขี่ เลือกซื้อหมวกที่เบา ตอนไปซื้อ ได้ลองหมวกหลายแบบ ส่วนใหญ่มีแต่หมวกหนักๆ รู้สึกว่าใส่แล้วไม่สบาย อึดอัด

ประสบการณ์

- การขับขี่: 1 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: ไม่เคย
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: อุบัติเหตุป้องกันได้ถ้าไม่ประมาท ไม่ขับรวดเร็ว ไม่รีบร้อน ต่างคนต่างขับ ไม่ใช่ขี่แบบใจร้อน ส่วนอุปกรณ์ป้องกันก็ดี แต่บางครั้งมันก็อึดอัด ร้อน ทำให้คนไม่ชอบใส่ ผมใส่เองก็ร้อน ขนาดใส่ไม่นาน ประมาณ 20 นาทีก็ร้อนแล้ว อยากถอด แต่ก็ต้องทน เพราะคิดว่าถ้ารถล้ม ใส่หมวกก็จะช่วยได้ หมวกเบา มีผลต่อประสิทธิภาพของหมวก? น่าจะมี แต่เราขับรถในเมือง ยัง ใจก็คงไม่น่าจะชนแรงมาก หมวกหนักๆ น่าจะเป็นพวกขี่รถแข่งใช้

กระบวนการจัดการทางสังคม

ครอบครัว: มีพ่อเป็นตำรวจและเป็นคนสอนให้ขับรถ พ่อจะบอกเสมอให้ระมัดระวัง อย่าประมาท จะไปไหนมาไหน โดยเฉพาะเรื่องขับรถขับรา ถูกสอนมาตั้งแต่เด็ก พ่อบอกว่าเห็นตัวอย่างอุบัติเหตุมามาก ไม่อยากเห็นเราพิการหรือตายเพราะซึ่ง พ่อเป็นคนสอนให้ขับรถยนต์และขี่รถจักรยานยนต์ เรื่องที่พ่อเน้นเป็นพิเศษคือเรื่องการขับรถเร็ว พ่อจะเตือนเสมอว่าอย่าขับรถเร็ว อย่าเกินกว่า 80 เพราะถ้าหากเกิดเหตุฉุกเฉิน จะเบรกไม่ทัน พ่อบอกให้มองกระจกให้ดี ขับระวังๆ ดูรถข้างๆ ให้ดีๆ นอกจากนี้พ่อยังสอนเรื่องวิธีการสวมหมวกนิรภัย การเช็คสภาพรถ ขี่รถทุกครั้งจะต้องใส่หมวกนิรภัย พ่อพาไปซื้อหมวกนิรภัยแบบครึ่งใบ สอนวิธีการดูสภาพรถก่อนซื้อออกจากบ้านทุกครั้ง ดูยางลมล้อ เช็คน้ำมัน นายคนที่บอกว่าเมื่อก่อนทำเพราะพ่อบอก แต่พอโตขึ้นจึงรู้ว่าเป็นการทำเพื่อความปลอดภัยและเป็นการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ แต่ก่อนพ่อจะเตือนทุกวัน ก่อนขี่รถไปเรียน ตอนนั้นทำตามเพราะพ่อสั่งให้ทำ บางทีก็รำคาญ แต่หลังๆ ไม่ต้องบอก เพราะทำงานจนแล้ว เช็คเพื่อความปลอดภัยของตัวเอง และเป็นความเคยชิน ถ้าพ่อไม่ได้บอก ไม่ได้สอนก็คงจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันเท่าไร เพราะไม่มีคนคอยมาช่วย

โรงเรียน: ที่โรงเรียนไม่มีวิชาที่สอนให้ป้องกันอุบัติเหตุ แต่อาจารย์ประจำชั้นจะเตือนบ้างว่าถ้าใครขับรถก็ให้ระวังหน่อย อย่าห้าว อย่าขับเร็ว อย่าไปแข่งกับคนอื่น การดักเตือนของอาจารย์เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ยานยนต์มีพฤติกรรมการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจร คือ ไม่ซัดจกรยานยนต์เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด และไม่เคຍขี่รถแข่งแม้ว่าจะมีเพื่อนมาชวนก็ตาม เพื่อนที่โรงเรียนเคยมาชวนให้ไปแข่งกับเด็กโรงเรียนอื่น แต่ไม่กล้า กลัวเกิดอุบัติเหตุ ถ้าพ่อแม่ หรืออาจารย์ที่โรงเรียนรู้ จะโดนทำโทษ แม้ว่าจะไม่ได้รับการลงโทษก็ไม่คิดจะไปแข่งเพราะกลัวตาย กลัวพิการ

สื่อมวลชน: การรณรงค์จากโทรทัศน์มีผลให้ป้องกันมากขึ้น เพราะเมื่อก่อนจะใส่หมวกนิรภัยเฉยๆ บางทีก็ไม่ใช้สายรัดคาง แต่พอมาเห็นจากโฆษณาให้สวมหมวกให้ถูกวิธี จึงต้องใช้สายรัดคาง แรกๆ ก็ไม่ชิน เพราะมันแน่น ตอนหลังก็ไม่รู้สึกอะไร ถ้าไม่ใช้สายรัดคาง รู้สึกว่าไม่ต่างกับไม่ใส่หมวกเพราะหมวกมันไม่ติดหัว หากรถชนกัน หมวกก็กระเด็นไป ใส่หมวกแล้วมันช่วยให้ปลอดภัย เวลาขี่มันมั่นใจขึ้น เมื่อใครมาชน ยังพอมีอะไรคุ้มหัวบ้าง ถ้าหัวฟาดพื้นก็เนื้ออกเลย ใส่ไว้ยังพอช่วยบ้างเวลาขับรถผ่านป้ายรณรงค์ให้ขับรถไม่ประมาท ไม่เมาแล้ว หรือวงไม่ขับ ทำให้เราระมัดระวังตัวเองมากขึ้น เพราะบางป้ายจะมีรูปอุบัติเหตุ หรือคนบาดเจ็บแล้วทำให้เราไม่อยากจะเป็นแบบนั้น

3. สดอ.ไกร อายุ: 30 ปี อาชีพ: ตำรวจ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 4 มกราคม 2549 10.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนอังรีดูนังต์

ลักษณะอุบัติเหตุ: จักรยานยนต์เฉี่ยวตอนกำลังจะเลี้ยวรถ u turn อีกฝ่ายก็กำลังจะเลี้ยวเหมือนกัน แฉกหัก หลบรถยนต์ที่มาทางตรง เลยแลลมาโดน เหมือนเรามาของเราดีๆ ไม่น่าโดนชน

แบบแผนการขับขี่: วันธรรมดาขี่รถวันละ 3-4 ชั่วโมง ส่วนวันหยุดจะพาน้องชายไปส่งที่เรียนพิเศษ

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบเช็คสภาพรถ: ใช้รถมาประมาณ 3 ปี จะเช็ครถทุกอาทิตย์ ล้างรถ ดูเบรก ดูไฟ ยางแบนหรือเปล่า

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ครั้งนี้ไม่ได้ดื่ม เมื่อก่อนเคยขี่รถหลังดื่มเหมือนกัน 4-5 ปีที่แล้ว แต่ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุ ตอนนั้นยังไม่ได้คิดอะไรมาก ไม่กลัวว่าจะไปชนใครเข้า พอตอนหลังเห็นว่ามีกร

รณรงค์มาไม่ขับ ก็เลยไม่อยากจะให้มันเกิดเรื่องเสียก่อน แล้วต้องมานั่งเสียใจทีหลัง ป้องกันได้ก็ป้องกันไว้ก่อน เคี้ยวนี้ถ้าจะกินก็ต้องให้เพื่อนขับรถให้

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ไม่ขี่รถเร็วเกิน 80

การใช้หมวกนิรภัย: หมวกนิรภัยครึ่งใบ หรือหมวกกันต้วเป็นหมวกที่ผู้ขี่รถจักรยานยนต์นิยมใส่เพราะสวมใส่สะดวก เลือกใส่หมวกกันต้วแบบครึ่งใบ เพราะว่ามันมีน้ำหนักเบา สวมแล้วไม่อึดอัดหรือรำคาญมาก แต่ก็รู้สึกร้อนหากต้องใส่หมวกนิรภัยเป็นเวลานาน ถ้าต้องใส่ขณะปฏิบัติหน้าที่ด้วย วันหนึ่งก็ 4-5 ชั่วโมง ถ้านอกเวลาราชการจะใส่หมวกนิรภัยแบบครึ่งใบที่ซื้อเอง เมื่อก่อนเคยใช้หมวกแบบเต็มใบ เวลาไปธุระหรือซื้อของ ต้องหิ้วไปด้วย ไม่กล้าถอดแขวนไว้ที่รถ กลัวหาย ตอนหลังจึงเปลี่ยนมาใช้หมวกครึ่งใบ เพราะสามารถแขวนไว้กับรถที่จอดไว้ได้ ราคาไม่แพง ไม่ค่อยมีคนขโมย

ประสบการณ์

- การขับขี่: 10 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: ไม่เคย
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: อุบัติเหตุส่วนหนึ่งเกิดจากความประมาท และขาดความระมัดระวังของผู้ขับขี่ อีกส่วนเกิดจากผู้ขับขี่รถคันอื่นที่ใช้นถนนร่วมกัน การใช้รถใช้ถนนต้องพึงพาอาศัยกัน คนหนึ่งจะเป็นคนสำคัญที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือไม่ เพราะเป็นคนกุมพวงพาลีย์ คุมแฮนด์รถ

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สื่อมวลชน: เห็นการรณรงค์ให้สวมหมวกกันน็อกทางโทรทัศน์ แต่เราก็ใส่อยู่แล้ว อย่างอื่นที่เอามารณรงค์หรือเป็นโฆษณาทำให้คนต่างๆ ไปเห็นประโยชน์ของการป้องกัน ให้คนเกิดความกลัวอุบัติเหตุมากขึ้น อย่างเราเห็นเลือด เห็นความตายก็คงไม่มีใครอยากให้เกิด ก็ต้องป้องกันตัวเอง ไม่ขับเร็ว ไม่กินเหล้าก่อนขับ

4. นายชิต อายุ: 36 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 19 มกราคม 2549 12.45 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนสี่พระยา

ลักษณะอุบัติเหตุ: นายชิตได้รับบาดเจ็บจากการถูกรถปิ๊กอัพชนขณะรอสัญญาณไฟ ก่อนหน้าที่จะเกิดอุบัติเหตุ ไม่เคยนึกถึงว่าวันหนึ่งอยู่ดีๆ จะมาถูกรถชนแบบนี้โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ไม่เคยกลัว แต่ตอนนี้กลัวมาก เชื่อว่ามาจากความประมาทด้วย คงด้วย คิดว่าคงไม่มีสิ่งเกิดอุบัติเหตุ นายชิตเห็นว่าผู้ขับขี่จะคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนแตกต่างกัน บางคนคิดว่าหากขับชื้ออย่างระมัดระวัง โอกาสจะเกิดอุบัติเหตุมีน้อย แต่บางคนก็มองว่าไม่ว่าจะระมัดระวังแค่ไหน อุบัติเหตุก็เกิดขึ้นได้เสมอ ไม่สามารถป้องกันได้ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นครั้งนี้ไม่สามารถจับกุมคนขับรถที่เป็นคู่กรณีได้

แบบแผนการขับขี่: ขับรถจากบ้านไปทำงาน ระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: ใช้เวลาประมาณ 5 นาที ก่อนออกจากบ้านดูน้ำมัน ดูกระจกมอง เห็นชัดหรือไม่

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ดื่มอยู่แล้ว

ระหว่างการขับขี่

- ขับชื้อด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ไม่เคยขับรถเกิน 80 อย่างมากที่สุด 70 ไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องชื้อเร็ว

การใช้หมวกนิรภัย: ใส่หมวกทุกที่ชื้อรถ เพราะใส่แล้วรู้สึกปลอดภัย มีอะไรมาคุ้มหัว หมวกใบนี้ใช้มาเกือบ ปี ตอนเลือกชื้อก็เลือกแบบเต็มใบ เพราะคิดว่าเป็นแบบที่ปลอดภัยกว่าแบบครึ่งใบ ถึงจะดูใหญ่และหนักกว่า แต่ช่วยป้องกันหัวของผู้ขับขี่ได้ดี คนขายบอกให้เลือกหมวกที่มีตรารับรอง เพราะเป็นหมวกที่ผลิตออกมาตาม เกณฑ์ จึงเลือกชื้อหมวกที่มีขนาดพอเหมาะ และมีตรารับรอง หมวกที่ไม่มีตรารับรองมีลักษณะไม่ได้ มาตรฐาน ด้านในของหมวกมีแค่โฟมบางๆ ทุกครั้งที่สวมหมวกจะใช้สายรัดคางให้แน่นพอดี เพื่อให้หมวก กระชับแน่น เพื่อป้องกันไม่ให้หมวกหลุดออกจากศีรษะ

ประสบการณ์

- การขับขี่: 20

- การเกิดอุบัติเหตุ: ไม่เคย

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: ไม่เคยคิดว่าวันหนึ่งอยู่ดีๆ จะมาถูกรถชนแบบนี้ โดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว เมื่อก่อนไม่เคยกลัวอุบัติเหตุ แต่ตอนนี้กลัวมาก เชื่อว่ามาจากความประมาทด้วย คงด้วย คิดว่าคงไม่ดีจึงเกิดอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะระมัดระวังแค่ไหน อุบัติเหตุก็เกิดขึ้นได้เสมอ ไม่สามารถป้องกันได้ เวลาเห็นคนบาดเจ็บพิการหรือตายแล้วเสียว เห็นเค้าเจ็บก็กลัวว่าถ้าเป็นเราไปโดนอย่างนั้น ที่บ้านคงลำบาก ต้องกลับไปเป็นภาระให้พ่อแม่อีก ตอนนี้เราก็คือหัวเหี่ยวหัวแรงหาเลี้ยงครอบครัว ถ้าเสียวไปทั้งชีวิต ขาทั้งขา ไม่มีใครมาช่วยเลย

กระบวนการจัดการทางสังคม

ครอบครัว: ตอนยังเด็กต้องมองซ้าย มองขวา ก่อนจะข้ามถนน สมัยเด็กๆ พ่อแม่ก็บอกให้จับระวังๆ เราเป็นคนเชื่อฟังพ่อแม่อยู่แล้ว ก็จะระวัง กลัวเค้าจะเสียใจถ้าเราพิการหรือเป็นอะไรไป เวลาจะออกรถเค้าก็ไม่อยากให้ออกอยู่แล้ว พุดเสมอให้จับระวังเพราะรถมันเยอะ คำพูดดังกล่าวทำให้ตัวเขาจับรถอย่างระมัดระวัง จะจับรถแต่ละครั้งก็ต้องคอยระวังนุ่น ระวังนี่ กลัวจะไปชน จำได้ว่าตอนเด็กๆ พ่อชอบขู่ว่าถ้าขี่ไปชนคนอื่น จะต้องไปนอนคุก เวลาไปไหนให้มองซ้ายมองขวา เราก็อามาใช้เวลาจับรถ จะออกแต่ละทีก็มองแล้วมองอีก

สื่อมวลชน: คิดว่าสื่อไม่ได้ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยลง ก็ยังเห็นชกกันเร็วๆ บางคนก็เมาแล้วขับ มันอยู่ที่จิตสำนึกของแต่ละคนมากกว่า แค่อูจจากโฆษณาแต่ไม่กี่ครั้ง คงไม่ช่วย ไม่กลัวตำรวจ พวกตำรวจเค้าทำตามหน้าที่ แต่บางทีอยากจะจับก็จับ บางทีก็ไม่สนใจ กฎหมายบ้านเราก็ดูไม่ค่อยศักดิ์สิทธิ์ คนขี่บางคนก็ไม่กลัวอยากทำอะไรก็ทำ เพราะถือว่ามีเงินจ่ายค่าปรับ

ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์: ผู้กระทำ

5. นายกฤต อายุ: 22 ปี อาชีพ: นักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชน ปี 3

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 24 มกราคม 2549 02.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนจรัลสนิทวงศ์

ลักษณะอุบัติเหตุ: ขี่รถชนเสาไฟฟ้า ขณะกำลังขี่รถกลับบ้าน หลังจากดื่มสุรากับเพื่อนที่ร้านอาหาร กินเหล้ากับเพื่อน 3 คน ประมาณ 4 ขวด ตั้งแต่สี่ทุ่มถึงตีสอง เป็นเส้นทางที่ขี่รถกลับบ้านตามปกติ ไม่เคยชน แต่ครั้งนี้ขี่ชนเสาไฟฟ้าหน้าปากซอย เพราะหลบรถที่สวนออกมาจากซอย ไฟถนนสว่าง เห็นทางชัดเจน

แบบแผนการขับขี่: ปกติขี่จากบ้านไปเรียน ใช้เวลาไปกลับประมาณวันละ 1 ชั่วโมง

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: เวลาล่างรถจะคล้อย ข้าง ว่าแบนหรือเปล่า 2 อาทิตย์จะล่างรถทีหนึ่ง ใช้เวลาประมาณครึ่งละครึ่งชั่วโมง

- หลีกเลี่ยงการค้ำแอลกอฮอล์: ไปกินเหล้ากับเพื่อนเดือนละหนสองหน ครึ่งละประมาณ 4-5 ขวด ไม่ได้รู้สึกว่าตัวเองเมา รอให้หายมึนก่อน แล้วถึงขับรถกลับบ้าน เพื่อนที่ไปกินกันก็ขี่รถมา ก็ขับกลับกันเอง ยังไม่เคยมีใครขับชน

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ถ้าขับตอнок ดันขว้างก็ขับเกือบร้อย ต้องขับรถตอнокกลางคืนถ้าออกไปข้างนอกเดือนละ 2-3 ครั้ง ถนนโล่ง เห็นว่าไม่มีรถอื่น ก็จะขับเร็วมากขึ้น

การใช้หมวกนิรภัย: ตอนที่ขี่รถชนเสาไฟฟ้าครั้งนี้ไม่ได้สวมหมวกนิรภัย ถ้าเลี้ยงได้ก็ไม่ค่อยใส่หมวก เวลาขี่ไปแถวๆ บ้าน ไม่ได้ออกถนนใหญ่ ไม่ชอบใส่หมวกนิรภัย รู้สึกไม่สะดวกที่จะใส่เพราะเวลาไปซื้อของ หรือไปทำธุระข้างนอก ต้องคอยหอบหัวหมวกไปด้วย จะวางเอาไว้ที่รถก็กลัวจะหาย เลยแก้ปัญหาด้วยการซื้อหมวกถูกๆ ใส่ กันแค่จรรยาบรรณแค่นั้น ซื้อหมวกดีๆ แพงๆ ก็กลัวว่าจะหาย

ประสบการณ์

- การขับขี่: 2 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: 2
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: 2 จอครบนทางเท้า

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการสวมหมวกนิรภัย ดั้งนั้นประเภท และการใช้งานหมวกอย่างถูกต้องจึงถูกมองข้ามไป ใส่ไปอย่างนั้นแหละ ไม่ได้เอาสายรัดมาคาด อึดอัด ไม่ชอบหมวกนิรภัยป้องกันอุบัติเหตุได้ไม่มากแต่ป้องกันตำรวจปรับได้ ที่ใส่นี้เพราะกันตำรวจอย่างเดียวเลือกสวมหมวกนิรภัยแบบครึ่งใบ ที่ใส่เพราะกันตำรวจอย่างเดียวถ้าไม่มีกฎหมายบังคับ คงไม่ใส่หมวก แต่ใส่เพราะเมื่อถ้าจะต้องมาเสียเวลาเพราะตำรวจเรียก หมวกนิรภัยไม่สามารถป้องกันกันการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุจากรถ ใส่หมวกแค่นี้ เจอชนเต็มแรงก็ไม่ช่วยอะไร มีค่าเท่ากัน ใส่หรือไม่ใส่

การได้ใบสั่งจากตำรวจ ไม่เห็นจะเป็นเรื่องใหญ่ ได้มาก็ไปเสียค่าปรับที่โรงพัก ก็จบเรื่องแล้ว ส่วนมากจะโดนใบสั่งเรื่องเล็กๆ เช่น เปลี่ยนเลนตรงเส้นทึบ ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยก็เคยโดน เสียค่าปรับไป 400 บาท คิดว่าการได้รับใบสั่งไม่มีผลที่จะทำให้เราป้องกันมากขึ้น ค่าปรับมันน้อย จ่ายค่าปรับไปก็จบ ไม่ได้เจอ

แจ๊คพอด โคนตำรวจเรียกบ่อยๆ ถึงโคนก็ไม่คิดว่าเป็นเรื่องร้ายแรงอะไร โคนจนชินแล้ว ตำรวจบางคนก็เรียกบางคนก็ไม่เรียก ถ้าขับผ่านช่วงเวลาที่ตำรวจเสียบๆ เข้าเวรก็ต้องขับช้าลง แต่ถ้าเป็นตำรวจคนอื่นเข้าเวรก็ไม่ต้องระวังมาก เพราะจำได้ว่าจะมีตำรวจแค่คนสองคนที่มีมักจะคอยเรียกรถให้จอดแล้วให้ใบสั่ง

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สื่อมวลชน: เห็น โฆษณาทางโทรทัศน์ให้ใส่หมวก ให้อย่ากินเหล้าก่อนขับรถ แต่คิดว่าเราไม่ได้กินมากจนเมา รู้ว่ามีกฎหมายออกมา แต่คิดว่าเรายังขี่ได้ ไม่ได้เมาจนขับรถไม่ได้

6. นายชัย อายุ: 24 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 1 มกราคม 2549 18.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ซอยวัดบัวขวัญ งามวงศ์วาน

ลักษณะอุบัติเหตุ: นายชัยบอกว่าถนนตรงที่เกิดเหตุเป็นลักษณะ โค้งหักศอก และเป็นเส้นทางที่ใช้เดินทางเป็นประจำ ชนเส้นทางมาก แแทบจะหลับตาขี่ได้เลย ไม่เคยคิดว่าจะเกิดอุบัติเหตุตรงนี้มาก่อน แต่มันคิดรถสองแถวในซอย เค้าจะจอดส่งคนลง อยู่ๆ ก็จอด มันหลายอย่างรวมกันด้วย เพราะปกติตรงเลี้ยวนี้ก็หักศอกอยู่แล้ว พอรถสองแถวมาจอดบังอีก ก็เลยกระชะไม่ถูก (ตรงทางเลี้ยวจะมีเสาที่มีกระจกตั้งอยู่ ทำให้มองเห็นรถเลี้ยวตรงโค้งได้ แต่ถ้ามีรถจอดบังก็จะมองกระจกไม่เห็น (

แบบแผนการขับขี่: ขี่รถไปกลับจากบ้านไปทำงาน ใช้ระยะเวลาวันละประมาณ 30 นาที

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่มอยู่แล้ว

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ไม่เกิน อยู่ระหว่าง 60-70

การใช้ หมวกนิรภัย: ใช้หมวกนิรภัยใบปัจจุบันมา 5 ปีแล้ว เป็นหมวกที่แถมมาตอนที่ซื้อรถจักรยานยนต์ ใส่ใบนี้ตลอด มีอยู่ใบเดียว เป็นหมวกที่แถมมา ขนาดค่อนข้างใหญ่ ใส่แล้วไม่พอดี บางทีเลื่อนไปเลื่อนมา แต่ไม่อยากจะซื้อใบใหม่ เพราะราคาแพงหลายร้อย รอให้ใบนี้เก่า หรือใช้ไม่ได้แล้วค่อยซื้อ ถ้าต้องซื้อใหม่คงเลือกราคาถูก ไม่จำเป็นจะต้องเป็นหมวกที่ผ่านการรับรอง เพราะเวลาตำรวจจะเรียก หรือไม่ ก็ดูแค่เราใส่หมวก

หรือไม่เท่านั้น ถ้าซีรด์จักรยานยนต์ระยะทางไกลๆ หรือไม่ได้ซีออกถนนสายหลัก ไม่จำเป็นต้องสวมหมวกนิรภัย เพราะคิดว่าคงไม่เกิดอุบัติเหตุ จะใส่หมวกเฉพาะเวลาซีออกถนนใหญ่เท่านั้น ถ้าซีใกล้ๆ อย่างในซอย แถวบ้าน หรือเวลากลางคืน ถ้าใช้เวลาไม่นาน ก็ซีไปเลย ไม่ได้ใส่หมวก ซีเก็จ ไปไม่นาน มันเสียเวลา

ถ้าต้องซื้อใหม่คงเลือกที่ราคาถูก ไม่จำเป็นจะต้องเป็นหมวกที่ผ่านการรับรอง เพราะเวลาตำรวจเห็นก็แค่เราใส่หมวกหรือไม่เท่านั้น ชอบใส่แบบครึ่งใบแต่ไม่ชอบใส่แบบเต็มใบเพราะอึดอัด เคยลองแบบเต็มใบแล้วรู้สึกมันใส่ไม่สบาย ไม่คล่องตัว ยิ่งเวลาเหงื่อออก ร้อนมาก ปกติขับรถไวแต่ไม่ประมาท คือ มันใจว่าคุมรถได้ ขับประมาณ 60-70 ใส่หมวกเพราะมันกันฝุ่น กันลมได้ เหตุผลที่ใส่หมวกเป็นเพราะหมวกช่วยกันฝุ่น และลมไม่ให้เข้าใบหน้า แต่ไม่ได้เพื่อวัตถุประสงค์ของความปลอดภัย หมวกช่วยได้หลายอย่างเวลาซี ถ้ามีก้อนหิน หรือก้อนหินกระเด็นมา มันจะไม่โดนหน้าเราโดยตรง เพราะหน้ากากหมวกมันช่วยกันอยู่ไม่ได้คิดว่าใส่เพื่อช่วยป้องกันอันตรายเท่าไร เพราะเป็นเราป้องกันตัวเองด้วยการขับไม่ประมาทอยู่แล้ว ถ้าเห็นสัญญาณไฟเหลืองก็เตรียมหยุด บางคนพอเห็นไฟเหลืองแล้วยังบิดเร่ง รู้สึกว่ามันเสี่ยง เพราะมันเป็นทางแยก ถ้าทางอื่นไม่หยุดก็เสียทันที นอกจากนี้ยังเห็นว่าหมวกนิรภัยมีข้อดีอื่นๆ อีก หมวกช่วยกันฝุ่นเข้าหน้า เมื่อก่อนตอนที่ยังไม่มิกฎหมายออกมาบังคับก็ไม่ได้ใส่เพราะคิดว่าเราไม่ใช่คนซีรด์เร็ว ไม่น่าจะเกิดอุบัติเหตุ ทีนี้พอซีตามรถใหญ่ๆ อย่างสิบล้อ หรือรถเมล์ที่มีควันดำมากๆ พอกลับถึงบ้านต้องรีบล้างหน้า ล้างตาเพราะฝุ่น ควันเต็มหน้า พอตอนหลังเราใส่หมวกก็พอช่วยกันฝุ่นได้

ประสบการณ์

ขับรถมาแล้ว 4 ปี ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ซีรด์ชน ปีที่แล้วเพื่อนซีรด์จักรยานยนต์ไปชนท้ายรถแท็กซี่ เพราะเบรกไม่ทัน ตอนนั้นเป็นคนซ้อน ไม่มีใครเป็นอะไร ตำรวจบอกว่ารถแท็กซี่ผิดเพราะ ไม่เปิดไฟเลี้ยว หลังจากอุบัติเหตุครั้งนั้นทำให้เวลาขับต้องระวังรถแท็กซี่มากขึ้น จะไม่ซีตามรถคันหน้ามากนัก เพราะถ้าคันหน้าหยุดกระชั้นชิดจะเบรกไม่ทัน โดยเฉพาะพวกรถรับจ้าง อย่างแท็กซี่ สามล้อ พวกนี้ก็อยากจะจอดก็จอด นายชัยบอกว่าเหตุการณ์อุบัติเหตุในครั้งนั้นทำให้เขาเพิ่มความระมัดระวังในการขับขี่ ครั้งนั้นขนาดไม่ได้รับบาดเจ็บอะไรนอกจากแผลตลอกนิดหน่อยยังกลัวเลย เพราะ ไม่อยากเจ็บขนาดต้องไปนอนโรงพยาบาล

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: ถ้าซีรด์จักรยานยนต์ระยะทางไกลๆ หรือไม่ได้ซีออกถนนสายหลัก ไม่จำเป็นต้องสวมหมวกนิรภัย เพราะไม่น่าจะเกิดอุบัติเหตุ และไม่มีตำรวจตั้งด่านจับ ใส่หมวกเพราะ ไม่อยากถูกตำรวจเรียก ไม่อยากมีปัญหาเวลาตำรวจ ที่ใส่หมวกนิรภัยเพราะกันตำรวจอย่างเดียว ถ้าไม่มีกฎหมายบังคับ คงไม่ใส่หมวก แต่ใส่เพราะเมื่อถ้าจะต้องมาเสียเวลาเพราะตำรวจเรียก ถ้าถูกเรียกจะมีปัญหา เสียเวลา และเสียค่าปรับ

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

ครอบครัว: ช่วงวัยรุ่นที่อยู่ต่างจังหวัด พ่อแม่ไม่ให้ขี่รถเลย เพราะกลัวจะไปขี่ซึ่ง จนกระทั่งบวชตอนอายุ 20 ปี หลังจากนั้นก็ให้ขับเพราะเห็นว่าบวชแล้วน่าจะมีความเป็นผู้ใหญ่ เค้านอกว่าบวชแล้วน่าจะไม่ใช่ร้อน ไม่ขับเร็ว แม่จะพูดเสมอว่าไม่อยากให้ออกรถเลย เพราะเป็นลูกคนเดียว กลัวว่าจะเกิดอุบัติเหตุ หากเป็นอะไรไปจะลำบาก พอฟังแล้วก็รู้ว่าเค้าน่าเป็นห่วงมาก ก็มีผลต่อการขี่รถเหมือนกัน พยายามมองซ้าย มองขวา ระวังระดับระวางรถคันอื่นมากขึ้น ถ้าไม่ได้มีคนคอยเตือน คงไม่ได้ระวังระวาง หรือป้องกันมาก เพราะกลัวพ่อแม่ต้องมานั่งเสียใจ หากเราพิการหรือตาย

สื่อมวลชน: เห็นการรณรงค์เรื่องสวมหมวกจากหนังสือพิมพ์ และการออกโฆษณาทางโทรทัศน์ พอเห็นแล้วก็นึกถึงตัวเอง มันมีผลให้ป้องกันตัวเอง โดยเฉพาะเรื่องเมาไม่ขับ เพราะรู้สึกว่าได้เมาแล้วขับ หากเกิดอุบัติเหตุจะมีความรุนแรง โดยเฉพาะไปทำให้คนอื่นเดือดร้อนด้วย คนโดนก็มากแล้ว นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการรณรงค์ยังสามารถนำไปพูดคุย แลกเปลี่ยนกับคนรอบข้างอีกด้วย พอเราเห็นโฆษณาตัวใหม่ๆ ออกมา ก็จะเอาไปคุยกันกับญาติพี่น้อง หรือเพื่อนที่ทำงาน เพราะเราก็อยากให้เค้าป้องกันตัวเองเหมือนกัน ที่สำคัญเมาไม่ขับแล้วก็ไม่ขับเร็ว

7. จสต.วัฒน์ อายุ: 34 ปี อาชีพ: ตำรวจ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 10 ธันวาคม 2548 23.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ตรงข้ามซอยปรีดี พนมยงค์ 42 คลองตัน

ลักษณะอุบัติเหตุ: จสต.วัฒน์ ขี่จักรยานยนต์ชนฟุตบอลบาทเพราะหลับ ในขณะที่กำลังขับรถกลับที่พักหลังจากออกเวรกลางคืน ตอนนั้นรู้สึกว่าง่วง แต่ก็ฝืนเพราะอีกแค่ 200 เมตรก็จะถึงบ้านแล้ว ขี่มาคนเดียวไม่มีคนซ้อนอยากให้ออกบ้านเร็วๆ ใจมันคิดว่าอยากถึงบ้านอย่างเดียวก็เลยเร่งเต็มที่ เป็นคนขี่เร็ว เจลี่ยเกือบ 80อาชีพเราเป็นตำรวจด้วย บางทีก็ต้องรีบ ส่วนใหญ่จะรีบตอนออกจากบ้านไปทำงานตอนเช้า ถ้าเราออกสายไปนิดก็ต้องเร่งแล้ว ต้องขี่เร็วขึ้น คืนก่อนเกิดเหตุทำงานไม่ได้พัก นอนไม่เพียงพอ ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย จสต.วัฒน์บอกว่า ขี่รถตอนง่วงแบบนี้เป็นบางครั้ง บางทีก็ต้องอยู่เวรไรงี้ ไม่รู้จะทำยังไง ออกเวรก็ขี่กลับ ชะล่าใจว่าขี่ได้ เพราะไม่เคยไปชนกับใคร ตอนนั้นก็คิดว่าทนเอาหน่อย จะถึงบ้านอยู่แล้ว ตั้งแต่ทำงานมาก็ไม่เคยเป็นอะไรไม่เคยง่วงมากจนขับรถชน

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: ก่อนออกรถจะต้องตรวจว่าเบรกใช้งานได้หรือไม่ เพราะมันสำคัญที่สุด ถ้ารถเบรกไม่ได้ก็เป็นปัญหาใหญ่ ส่วนอย่างอื่น ไฟ ล้อ ยาง จะดูช่วงวันหยุด
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ถึงจะกินเหล้าก็ขับเอง แต่เป็นคนไม่กินเกิน 2 แก้วอยู่แล้ว จะกินเฉพาะช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์

การใช้หมวกนิรภัย: สวมหมวกนิรภัยขณะเกิดเหตุ วันนั้นก็ใส่หมวกหมวกนิรภัยของตำรวจแบบครึ่งใบ คาคาสายคาด ใช้มาแล้ว 5-6 ปี ใส่ทุกครั้งที่ขี่รถ ไม่ว่าจะไปไกลไปใกล้ ใส่จนชิน ไม่ได้รู้สึกว่าเป็นตำรวจแล้ว ไม่ต้องใส่หมวก เพราะเราใส่เพื่อเป็นการป้องกันตัวเอง ถ้าเกิดชนแล้วหัวฟาดพื้นก็คงไม่รอด ถ้าใส่หมวกยังพอช่วยผ่อนหนักเป็นเบาได้บ้าง อย่างครั้งนี้ที่ขี่ไปชนกับฟุตบอลยังคิดว่าถ้าไม่ได้ใส่ คงจะน็อกไปแล้ว เพราะหัวไถลไปกับพื้นด้วย

จสต .วิวัฒน์ บอกว่าหมวกแบบเต็มใบไม่ค่อยมีคนใช้ เพราะมันอับ ร้อน ไม่คล่องตัว หนักหัว ซ่องระบายอากาศมันน้อยไป ถ้าทำให้ลมเข้าไปได้คงร้อนน้อยลง จะได้ไม่อับมาก แรกๆ ใส่หมวกนิรภัยแบบเต็มใบมาเกือบปี รู้สึกไม่คล่องตัว หนักหัว ตอนนั้นที่ใส่ก็ถอดกระจก้นหน้าของหมวกออก เพื่อให้ระบายอากาศจะได้ไม่อับมาก ตอนหลังทนไม่ไหว เปลี่ยนมาใช้แบบครึ่งใบ หมวกตำรวจมี 2 แบบ คือ แบบเต็มใบกับแบบครึ่งใบ ส่วนมากตำรวจจะเลือกใช้หมวกนิรภัยแบบครึ่งใบเหมือนกับผู้ขี่รถจักรยานยนต์ทั่วไป เพราะหมวกแบบเต็มใบอับ ร้อน ยิ่งตำรวจบางคนต้องใส่ทั้งวัน บางคนใส่หลายชั่วโมง ใส่แบบเต็มใบจะร้อนมาก ตำรวจส่วนมากจึงใช้หมวกแบบครึ่งใบ ถ้าขี่รถจักรยานยนต์นอกเวลาราชการจะใส่หมวกอีกใบหนึ่ง เป็นหมวกแบบครึ่งใบเหมือนกัน รู้ว่าหมวกใบที่มีตรารับรองน่าจะมีมาตรฐานกว่า แต่หมวกที่มีตรารับรองมีราคาสูงกว่า จึงเลือกซื้อหมวกใบที่เบาที่สุดในร้าน โดยไม่จำเป็นต้องมีตรารับรองก็ได้ เพราะหมวกเบาทำให้ไม่อึดอัดมากนัก

ประสบการณ์

- การขับขี่: 16 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: 4 ครั้ง (2534, 2536, 2539, 2540) เป็นผู้เสียหายทุกครั้ง เฉี่ยวชนเล็กน้อย ไม่ต้องนอนโรงพยาบาล
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: เชื่อว่าหากเคยประสบอุบัติเหตุมาก่อน จะทำให้เกิดความกลัว ขับขี่อย่างระมัดระวังมากขึ้น ไม่กล้าขับรถขณะรู้สึกง่วงอย่างนี้แน่นอน ทั้งๆ ที่ขับรถมาประมาณ 20 ปี ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ได้รับบาดเจ็บหนัก แม้ว่าเราจะเป็นตำรวจ เห็นคนเจ็บ คนตายมาาก แต่พอมาเกิดเหตุกับตัวเองจริงๆ ก็รู้สึกว่าคุณต้องป้องกันให้มากขึ้น ไม่ฝืนสภาพร่างกายตัวเอง

จสต. วัฒน บอว่าการที่ตัวเองเป็นตำรวจทำให้ต้องป้องกันตัวเองอยู่แล้ว ต้องไม่ขี้รถเร็ว อย่างซึ่ง กลัวตาย กลัวพิการ บางทีข้อบังคับก็ไม่ได้เป็นตัวกำหนดให้เกิดการมีพฤติกรรมเนื่องจากจสต. วัฒนเป็นตำรวจ ดังนั้นสาเหตุหลักของการมีพฤติกรรมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจึงไม่ได้เป็นเพราะกลัวตำรวจจับ ที่ป้องกันเพราะกลัวตายมากกว่า อีกอย่างถ้าเป็นฝ่ายผิด ขับไปชนคนอื่น ถึงเป็นตำรวจยังงี้ก็ต้องมีความคิด ต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว

กระบวนการจัดการทางสังคม

สื่อมวลชน: จสต. วัฒนเห็นว่าการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้คนคาดเข็มขัด ใส่มวก การตรวจแอลกอฮอล์ทำให้คนป้องกันการเกิดอุบัติเหตุมากขึ้น ช่วงปีใหม่ที่ผ่านมามีจำนวนการเกิดอุบัติเหตุลดลง สื่อช่วยทำให้คนป้องกันมากขึ้น คนจะเห็นจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ บอกให้ระมัดระวังและป้องกัน ขับช้าๆ จะได้ไม่เดือนร้อน ยิ่งการนำเขี่ยคนเมาแล้วขับมาออก ยิ่งทำให้คนเห็นตัวอย่างว่าเมาแล้วขับมันไม่ดี ทำให้คนอื่นเตือนหรือพิการบ้าง ตายบ้าง อันนี้ก็ยิ่งทำให้คนขี้กันระมัดระวังไม่ให้เกิดอุบัติเหตุมากขึ้น เนื้อหาของสื่อต่างๆ ที่จสต. วัฒนได้รับนั้น สามารถนำไปปรับใช้กับคนในครอบครัวได้ พอเราดูโฆษณา หรืออ่านหนังสือพิมพ์มา ทำให้เรามีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันมากขึ้น

8. น.ส.โสภา อายุ: 30 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 25 ธันวาคม 2548 17.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนจรัลสนิทวงศ์ 95

ลักษณะอุบัติเหตุ: ขี่รถจักรยานยนต์ไปชนฟุตบอลจนทำให้รถล้มทับข้อเท้า เพราะไม่ได้ขี่รถจักรยานยนต์มานานแล้ว พอมาขี่อีกทีเลยขี่ไม่คล่อง ถนนไม่เรียบ เป็นถนนในซอย (รถสวนกันแทบจะไม่ได้ ผิวถนนขรุขระนิดหน่อย ไม่ได้ลาดยาง ถ้าฝนตกจะมีน้ำขังเป็นหย่อมๆ ปากทางเป็นร้านซ่อมรถ มีรถจอดตรงปากซอยเยอะ) ซอยมันแคบ กำลังจะขี่แอบข้างทาง เพราะรถกำลังจะสวนกันพอดี แต่รถไปครูดกับฟุตบอล ก็เลยล้ม แต่ไม่ได้ไปโดนรถคันอื่น

แบบแผนการขับขี่: ส่วนมากเวลาเดินทางไปกลับที่ทำงานจะให้บริการรถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง จากที่พักไปที่ทำงานประมาณ 10 นาที ที่ไม่ขี่เองก็เพราะกลัวจะไปขี่ไปชน นั่งซ้อนไปไม่ต้องระวังอะไร ส่วนมากวินก็ไม่ได้ขับเร็ว

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบสภาพรถ: ไม่ได้ทำ เพราะไม่ได้เป็นรถของตัวเอง
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่มอยู่แล้ว

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ตั้งแต่ขี่รถเป็น ไม่เคยขี่รถเร็วเลย เพราะกลัวจะเกิดอุบัติเหตุ

การใช้หมวกนิรภัย: วันที่เกิดอุบัติเหตุไม่ได้สวมหมวกนิรภัยเพราะเราไม่ได้ขี่รถจักรยานยนต์บ่อย ไม่มีหมวกเป็นของตัวเอง ถ้าจำเป็นต้องซื้อออกถนนใหญ่ ก็จะใช้หมวกของแฟน หมวกของเขาเป็นแบบครึ่งใบ ไม่มีกระຈก มีสายรัดคาง ใช้มาประมาณ 5-4ปี หมวกแบบนี้สามารถใส่ได้โดยไม่ต้องใช้สายคาดรัดคาง ถ้าขี่เร็วบางครั้งหมวกก็หล่น ต้องเอามือจับหมวกไว้ จับแฮนด์มือเดียวพอไปได้ ไม่คิดว่าจะมีความจำเป็นต้องซื้อยังไม่เคยล้ม ไม่คิดว่าจะมีความจำเป็นต้องมีหมวกนิรภัยเป็นของตัวเอง เพราะไม่ได้ใช้บ่อย หมวกใบนี้ราคาหลายร้อย ใช้ด้วยกันได้ ไม่ได้ขี่รถบ่อยอยู่แล้ว ถ้าต้องขี่ก็ใส่บ้างไม่ใส่บ้าง จะใส่เฉพาะตอนออกถนนใหญ่เท่านั้น รู้สึกไม่สะดวกที่จะใส่เพราะเวลาไปซื้อของ หรือไปทำธุระข้างนอก ต้องคอยหอบหัวหมวกไปด้วย จะวางเอาไว้ที่รถก็กลัวจะหาย แฟนเลยแก้ปัญหาด้วยการซื้อหมวกถูกๆ ใส่ กันแค่จากรถจับแค่นั้น ซื้อหมวกดีๆ แพงๆ ก็กลัวว่าหมวกจะหาย

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: ไม่เคย
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

กระบวนการซัดเกล้าทางสังคม

สื่อมวลชน: เห็นมีการให้ خبرด ไม่ประมาททางสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ทำให้เราต้อง خبرดระวัง ไม่ประมาท ไม่ خبرดเร็ว แต่ก็ยังเห็นมีคนไม่เชื่อ ไม่กลัวตาย

9. สดท.ประเสริฐ อายุ: 35 ปี อาชีพ: ตำรวจ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 10 ธันวาคม 2548 21.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนวิภาวดีรังสิต

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบเช็คสภาพรถ: เดือนละครั้งจะดูลมยางกับล้อ

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ถ้าไปกินเหล้าแล้วต้องขี่รถกลับบ้านเอง ไม่ได้กลับกับเพื่อน เพราะไม่ได้กินเยอะจนถึงขั้นเมา กินที่ก็ไม่เกิน 5 แก้ว ยังขี่รถได้อยู่

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: บางทีก็ขี่เร็วเกินไปบ้าง แต่ก็ไม่บ่อย จะขี่

เวลาถนนโล่ง ไม่มีรถ

การใช้หมวกนิรภัย: มีหมวกนิรภัยตำรวจแบบครึ่งใบอยู่ 1 ใบ ใช้งานมาประมาณ 5-4ปี หมวกที่ใช้ยังไม่เคย กระแทกกับพื้นถนน ขณะเกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ไม่ได้ใส่หมวกนิรภัยเพราะเห็นว่าเป็นการเดินทางระยะใกล้ๆ เท่านั้น ถ้าไม่ได้ขี่ออกจากบ้านไปทำงานก็ไม่ค่อยได้ใส่ บางทีเปลืองๆ ก็ไม่ได้ใส่ คิดว่าขี่ไปใกล้หรือไปไกล โอกาสเกิดอุบัติเหตุก็เท่าๆ กัน ไม่ชอบใส่ ใส่หมวกมันเกะกะหนักหัวด้วย ใส่แล้วร้อน อึดอัด เหงื่อออกก็เหม็นอับ เวลาไปทำงานก็ใส่หมวกทุกครั้ง เพราะเราเป็นตำรวจ แต่โดยส่วนตัวแล้ว ไม่ชอบใส่เลย เพราะมันร้อน คิดว่าคนขี่ส่วนมากก็คิดแบบนี้ ถ้าไม่หวังว่าจะถูกตำรวจเรียกก็คงใส่กันเป็นส่วนน้อย บางคนที่ไม่ใส่ก็คิดว่า ใส่แล้วดี ปลอดภัย เพื่อหัวกระแทกพื้น อย่างเราก็ยอมรับว่าถ้าไม่ได้เป็นตำรวจก็คงต้องใส่เวลาขี่ไปไหนมาไหน เพราะไม่อยากถูกปรับเหมือนกัน” โดยลักษณะของอาชีพของสดท.ประเสริฐ ที่เป็นตำรวจนั้น ทำให้แต่ละวันต้องใช้เวลาอยู่บนรถจักรยานยนต์ตำรวจ เฉลี่ยวันละ 4-3 ชั่วโมง สดท.ประเสริฐ จึงถอดกระดกบังหน้าของหมวกนิรภัยของตัวเองออก ขี่รถทั้งวันก็ต้องใส่หมวกทั้งวัน เลยถอดกระดกของหมวกออก จะได้ช่วยระบายอากาศ มีลมพัดเข้าหน้าบ้าง ไม่อย่างนั้นจะร้อนมากๆ อึดอัดด้วย ทนไม่ไหว แ่ถอดกระดก

ออกแต่ก็ยังคงกันหัวเราอยู่ดี ไม่น่าจะเป็นอะไร แต่หากต้องซึรดตำรวจไปทำงานสดท .ประเสริฐ จะใส่หมวก และใช้สายรัดคางทุกครั้ง เพราะเป็นข้อบังคับ

ประสบการณ์

- การขับขี่: 10 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: ไม่เคย
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: ไม่เคย

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: ป้องกันเพราะกลัวตาย กลัวการบาดเจ็บ แต่ถ้าคนมันจะถึงที่ ป้องกันยังไงก็คงเกิดอยู่ดี

กระบวนการขับเคลื่อนทางสังคม

ครอบครัว: ที่บ้านสอนให้เวลาไปไหนให้มองซ้ายมองขวา เราก็เอามาใช้เวลาขับรถ จะออกแต่ละทีก็มองแล้วมองอีก อย่างตอนสมัยยังเป็นเด็กๆ ก็ต้องมองซ้าย มองขวา ก่อนจะข้ามถนน

สื่อมวลชน: เห็นสื่อเมาไม่ขับจากโทรทัศน์ เห็นแล้วกลัวตาย เห็นตัวอย่างคนเจ็บอะไรแบบนี้ สื่อต่างๆ ที่ออกมาทำให้คนที่เห็นบ่อยๆ กลัวความตาย กลัวการบาดเจ็บก็เลยต้องป้องกัน เช่น ใส่หมวกนิรภัย ขับช้าลง ช่วงหลังๆ ที่มีการประชาสัมพันธ์กันเรื่อยๆ ไม่กล้าขับรถหลังจากดื่ม ถ้าไปกินเลี้ยงกับเพื่อนก็จะให้เพื่อนมาส่งที่บ้าน ถ้ามีเพื่อนที่ไม่ดื่มก็ให้คนนั้นมาส่ง สดท. ประเสริฐ ให้ข้อสังเกตว่าหลังจากมีการ โฆษณาประชาสัมพันธ์เรื่องการสวมหมวกนิรภัยแล้ว จำนวนคนขับที่ถูกจับเพราะเมาแล้วขับลดน้อยลง จำนวนครั้งของอุบัติเหตุก็น้อยลง การนำเสนอเรื่องพวกนี้มีผลให้คนขับขี่ป้องกันกันมากขึ้น โดยเฉพาะมีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเพราะจะเห็นตัวอย่าง บางทีพวกนี้ก็หัว คิดไม่ถึงว่าจะเกิดอันตราย พวกผู้ใหญ่เค้าก็ระวังกันอยู่แล้ว

10. นายเกรียง อายุ: 45 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 26 ธันวาคม 2548 22.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ซอยโชคชัยสี่

ลักษณะอุบัติเหตุ: เมา ขับรถชนท้ายรถปิกอัพ วันที่เกิดเหตุเป็นคืนปีใหม่ ที่ทำงานมีงานเลี้ยงฉลอง นั่งดื่มอยู่กับเพื่อนที่แผนก 4-5 คน ตั้งแต่ 5 โมงเย็น จนถึง 2 ทุ่ม เหล้าหมดไปประมาณ 3 ขวดใหญ่ ที่บ้านโทรมาตามจึงลาเพื่อนในกลุ่มกลับบ้าน ถ้าที่บ้านไม่โทรมาก็คงจะยังอยู่ต่อจนถึงเที่ยงคืน หลังจากแยกย้ายจากเพื่อนแล้วจึงซึรดจักรยานยนต์กลับบ้าน ตอนนั้นไม่ได้คิดว่าตัวเองเมา เพราะปกติก็กินเหล้ากับเพื่อนเป็นประจำทุกเดือน

อยู่แล้ว เพื่อนในกลุ่มก็ชี้รถจักรยานยนต์กันทุกคน ยังไม่เคยมีใครเคยได้รับอุบัติเหตุ คิดว่าทุกคนก็รู้อยู่แล้วว่า
เมาแล้วไม่ควรขี่รถ แต่ถ้าเราไม่ขี่เองแล้วใครจะขี่ให้ มันจำเป็นต้องขี่รถเอง ตอนสตาร์ทรถมีอาการมึนๆ นิด
หน่อย แต่ไม่คิดว่าจะเกิดอุบัติเหตุ เพราะไม่ได้กินมาก ถ้ากินแค่คนเดียวไม่น่าจะมีผลต่อการขี่รถ จึงฝืนขี่รถ
ไปเรื่อยๆ ไม่ได้ไปเร็ว หลังจากขี่รถออกจากบริษัทไปได้ไม่นาน รู้สึกวูบไปตอนไหนไม่รู้ รถจึงแลกลงข้าง
ทาง รถมล้มทับขาซ้าย จนหักต้องเข้าเฝือก

ที่เกิดเหตุครั้งนี้คิดว่าเป็นเพราะกินเหล้า แต่ไม่รู้ตัวว่าเมา บวกกับช่วงก่อนหน้านั้นไม่ค่อยได้พักผ่อน
ร่างกายจึงล้า เพราะเมื่อก่อนก็กินเหล้าเป็นประจำ แต่ก็ไม่เคยมีจนถึงกับเกิดอุบัติเหตุแบบนี้

แบบแผนการขับขี่: ชี้จากที่พักไปบริษัทช่วงเช้ากับเย็น ใช้เวลาประมาณ 30 นาที

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: ดูยาง ล้อ อาทิตยส์ครั้งที่ว่าแบนหรือเปล่า เครื่องยนต์มีเสียงผิดปกติ

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: รู้ว่าเมาแล้วไม่ควรขับ แต่ก็ยังทำ เพราะตอนนั้นไม่คิดว่าจะ
เกิดเหตุ ไม่คิดว่าตัวเองมึน ไม่คิดว่าแค่ดื่มไปนิดเดียวจะมีผลต่อการขี่ ถ้าไม่ขี่เองแล้วใครจะขับ คนอื่นที่
ทำงานก็ขับกลับกันทั้งนั้น ตอนนั้นคิดว่าแค่มีมนิดเดียว ไม่น่าจะเป็นอะไร เป็นความเคยชิน ไม่ได้นึกถึง
อันตราย ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดอุบัติเหตุ

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ถ้าถนนโล่งจะขี่เร็ว เพราะคิดว่าปลอดภัย
ไม่น่าจะเกิดรถชน

การใช้หมวกนิรภัย: วันที่เกิดอุบัติเหตุไม่ได้ใส่หมวก เพราะรู้สึกร้อน จึงแขวนหมวกไว้กับแฮนด์รถ

ประสบการณ์: ขับรถมา 25 ปีแล้ว ถ้าเทียบตอนนี้กับตอนแรกๆ จะแตกต่างกันมาก ตอนนั้นเรายังขับไม่ค่อย
แข็ง แต่ก็อยากจะขับเร็ว ตอนนี้อะไรเราขับมานาน มีประสบการณ์ รู้ว่าจะต้องกระะยะเท่าไรถึงจะไม่ชน
นอกจากนี้ยังขับคล่องกว่าเดิม เพราะคุ้นเคยกับถนนต่างๆ มากขึ้น การฝึกฝนทำให้ผู้ขับขี่มีความชำนาญขึ้น
เพราะขับรถเกือบทุกวัน ตั้งแต่ขี่รถมาได้รับใบสั่ง 5-6 ครั้ง เคยขับขี่ขณะมีเมมา เสียค่าปรับ 2 พันบาท ไปเสีย
ค่าปรับที่โรงพัก

หัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์มาตั้งแต่ปี พ.ศ 2530 .จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 10กว่าปี เคย
ประสบอุบัติเหตุแต่ไม่สาหัส รวมแล้วประมาณ 5-4ครั้งได้ แค่แผลถลอก ฟกช้ำดำเขียว เพราะเชียวชนเล็กๆ

น้อยๆ อย่างเช่น ตอนหัดขี่รถจักรยานยนต์ใหม่ๆ เกือบ 20ปีมาแล้ว แล้วก็เพิ่งผ่านมาไม่ถึง 1ปี ก็ขี่รถล้มเอง ตอนเลี้ยวตรงทางโค้ง แขนขาดออกเป็นทางยาวเลย ช่วงแรกๆ หลังจากเกิดอุบัติเหตุ นายเกรียงจะขับขี่ด้วยความระมัดระวังมากขึ้น ประมาณเดือน สองเดือนแรกที่ล้ม แรกๆ ก็ไม่กล้าขี่ พอผ่านไปสักพักก็ต้องกลับมาขี่ มันจำเป็น ช่วงนั้นก็ขี่ช้าเป็นพิเศษ ไม่กล้าขี่เร็ว จะเลี้ยวแต่ละทีก็มองซ้ายมองขวาตลอด แต่พอผ่านเหตุการณ์ไปได้สักพักพฤติกรรมขับขี่ปลอดภัยของนายเกรียงก็เปลี่ยนไป หลังๆ ก็ลืมว่าเคยเจ็บยังงี้ ก็ขี่ตามเดิม ไม่ได้ระวังอะไรมากนัก ผู้วิจัยได้ขอให้ช่วยอธิบายว่าไม่ระวังอย่างไร และอย่างไรจึงเรียกว่าขับขี่อย่างระมัดระวัง นายเกรียงจึงบอกว่า ไม่ได้ระวังเวลาจะขทาง หรือเวลาแซง เรามั่นใจว่าแรงรถเราไปได้ ก็ไป ปาดไปเรื่อย แต่ถ้าขี่อย่างระวังก็จะขี่ไม่จ้วดเจวียน ไม่ปาดซ้ายปาดขวารวดคันอื่น แต่บางทีคันอื่นมันช้า ไม่ทันใจ มันก็ต้องปาดไปบ้าง

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน: ก่อนที่จะมีกฎหมายออกมาไม่ได้ใส่หมวกนิรภัยเพราะคิดว่าถ้าอุบัติเหตุมันจะเกิดมันก็เกิด ทำยังไงก็ป้องกันไม่ได้ จริงอยู่ใส่หมวกแล้วอาจจะทำให้บาดเจ็บน้อยลง แต่เหตุผลที่ผมหิบบหมวกนิรภัยมาใส่ คือ ไม่อยากถูกตำรวจจับ

เห็นว่าความประมาททำให้เกิดอุบัติเหตุ การที่จะป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจรรยาจรได้ คือ คนขับต้องไม่ประมาท ความประมาททำให้เกิดอุบัติเหตุและความสูญเสีย โดยเฉพาะคนขับต้องเน้นเลยว่าอย่าประมาท คนขับควรเลิกดื่ม ไปเลยดีกว่า เพราะถ้าดื่มไปแล้ว มันหยุดไม่ค่อยได้ ส่วนมากตอนดื่มพอมึนๆ จะลืมนึกว่ามันจะมีผลต่อการขับรถ เห็นเพื่อนดื่มก็ต้องเข้าไปร่วมวง ถ้าหากอยากจะดื่มก็ไม่ควรที่จะขับรถเอง

กระบวนการจัดการทางสังคม

บริษัทแอร์ ที่ตัวเขาทำงานอยู่มีแผนก Safety แผนกนี้จะมีการให้ความรู้แก่พนักงานเรื่องการขับรถอย่างปลอดภัย มีการติดข่าว โปสเตอร์ ประชาสัมพันธ์ที่บอร์ด เพื่อให้พนักงานไม่ประมาท หากนายเกรียงมีเวลาว่างก็จะมาอ่านข่าวที่บอร์ดทุกวันจันทร์ บอร์ดจะมีข่าวมาติด เพื่อให้อ่านกัน ใครพอจะมีเวลา ก็ไปอ่านได้ ข้อดีของการมีแผนกนี้คือ ทำให้รู้ว่ามีกิจกรรมและประชาสัมพันธ์ให้ขับขี่อย่างปลอดภัย เท่าที่เห็นก็มีหลายหน่วยงานที่ออกมารณรงค์ ทั้งสสส .หรือกระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้ถามว่าการได้รับข้อมูลเหล่านี้ มีผลให้ขับรถแบบปลอดภัยตามที่มีการณรงค์หรือไม่เพราะอุบัติเหตุครั้งนี้เกิดขึ้นเพราะนายเกรียงขี่รถหลังจากดื่มสุราทันที ก็พยายามทำตาม “ผมก็รู้ว่ามาแล้วไม่ควรขับ แต่ก็ยังทำ เพราะตอนนั้นไม่คิดว่าจะเกิดเหตุ ไม่คิดว่าตัวเองมึน ไม่คิดว่าแค่ดื่มไปนิดเดียวจะมีผลต่อการขี่ของเรา ปีก่อนๆ ก็เห็นว่าเค้ามีการรณรงค์ที่ทีวีให้เมาไม่ขับ แต่อาจไม่ได้เห็นตัวอย่างคนที่บาดเจ็บมั้ง เลยไม่ค่อยได้สนใจเท่าไร พอมาปีหลังๆ ก็เห็นมือออกมามากขึ้น” นายเกรียงกล่าวว่าเคยเห็นการรณรงค์เรื่องการเมาไม่ขับแต่ไม่ได้ปฏิบัติตาม เพราะไม่คิดว่าจะเกิด

อุบัติเหตุ “ถ้าเราไม่ขับแล้วใครจะขับ คนอื่นที่ทำงานก็ขับกลับกันทั้งนั้น ตอนนั้นคิดว่าแค่มินนิคเดียว ไม่น่าจะเป็นอะไร หากดื่มก็ไม่ควรขับเอง แต่คนเรา พอถึงเวลาจริงๆ ก็เอาความเคยชิน ความสะดวก ไม่ค่อยได้นึกถึงอันตรายเท่าไร จะมาคิดอีกทีก็ตอนที่ชนกันแล้ว” นอกจากนี้ยังเห็นว่าสื่อมวลชนควรมีการรณรงค์มาก ๆ โดยการให้ความรู้แก่ผู้ขับขี่ “น่าจะมีการทำโฆษณาโดยให้คนที่โดนอุบัติเหตุออกมาให้ดูเป็นตัวอย่าง ถ้ามีโฆษณาออกมาต่อเนื่องก็น่าจะช่วยตอกย้ำให้ระมัดระวังกันมากขึ้น”

ผู้ขับขี่รถยนต์: ผู้เสียหาย

11. น.ส.จันทร์ อายุ: 28 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 31 มกราคม 2549 13.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: สีแยกศรีนุช เขตสวนหลวง

ลักษณะอุบัติเหตุ: ถูกรถยนต์เฉี่ยวชน วิ่งมาทางตรง มีรถยนต์อีกคันออกมาจากซอย คือ แทนที่เค้าจะให้เราซึ่งขับมาทางตรงไปก่อน เค้ากลับไม่รอให้เราไปก่อน ทั้งๆ ที่ถนนข้างหลังเราก็กว้าง เป็นคนขับมือใหม่ ผู้หญิงวัยรุ่น ได้คุยกับเค้าบอกว่าคิดว่าจะพ้น คงกะไม่ถูก บอกว่าเพิ่งขับรถไม่ถึงปี

แบบแผนการขับขี่: ขับจากบ้านย่านบางพลัดมาทำงานแถวสีพระยา ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน เข้าเกือบชั่วโมง ตอนเย็นถ้ารถติดก็ชั่วโมงกว่า

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: จะดูว่าน้ำในหม้อน้ำลดไปหรือเปล่า จะมีระดับบอกไว้ เช็คอาทิตย์ละครั้ง ไม่ได้ดูอะไรเป็นพิเศษ เวลาเติมน้ำมันก็จะให้ปั๊มดูสื่อ ดูยางให้

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้เข็มขัดนิรภัย: คาดเข็มขัดตอนขับรถทุกครั้ง

ประสบการณ์

- การขับขี่: 8 ปี

- การเกิดอุบัติเหตุ: - ครั้ง
- การได้รับบาดเจ็บ/ ถูกปรับ: -

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

สื่อมวลชน: เวลาเห็นสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจรจะรู้สึกว่าคุณอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา “การณรงค์โดยผู้ที่เคยประสบอุบัติเหตุ หรือผู้ที่พิการทำให้ต้องขับขี้อย่างระมัดระวังมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ของสื่อมวลชนที่คิดว่าทำให้คนป้องกันอุบัติเหตุน่าจะเป็นโฆษณาที่แสดงให้เห็นความเสียหายที่เกิดจากอุบัติเหตุ เช่น พิกัด หรือสูญเสียทรัพย์สิน สื่อเป็นเหมือนตัวกระตุ้นให้คนเห็นความน่ากลัวของอุบัติเหตุ เห็นตัวอย่างคนตาย คนพิการ หรือถูกจับ การได้รับสื่อแบบนี้ทำให้เราปรับพฤติกรรมการขับรถของเราเหมือนกัน เพราะไม่อยากให้เกิดอุบัติเหตุก็ต้องขับระมัดระวัง ไม่ขับเร็ว ช้าแต่ปลอดภัยจะดีกว่า ถ้าไม่มีสื่อคงไม่ทำให้เกิดความระมัดระวังเพราะไม่เห็นความน่ากลัว เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใกล้ตัว

12. นายวัน อายุ: 30 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 24 มกราคม 2549 18.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนกำแพงเพชร

ลักษณะอุบัติเหตุ: ถูกรถยนต์ชน แล่นมาตามถนนทางเอก แต่มีรถอีกคันแล่นออกมาจากซอย คนขับเป็นผู้ชายวัยกลางคน ไม่รอให้รถทางเอกไปก่อน เราก็ไม่คิดว่าเค้าจะออกมาเพราะเราก็กระพริบไฟเตือนแล้ว อีกฝ่ายไม่ได้มาเห็นบอกว่าจะรีบไปธุระ ไม่ได้รับบาดเจ็บ

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: จุดแรกที่ตรวจคือ หม้อน้ำ ต้องตรวจดูหม้อน้ำว่าน้ำพร่องไปบ้างหรือเปล่า หรือดูว่าภายในหม้อน้ำนั้นเมื่อใช้ไปนานๆ มักจะมีสนิม สิ่งสกปรก หรือตะกอน ที่ไปอุดช่องทางเดินน้ำในหม้อน้ำ ถ้าปล่อยให้น้ำในหม้อน้ำแห้ง เวลาขับไปรถจะพัง คนขับก็อันตราย หลังจากนั่งที่คนขับแล้วจะตรวจสอบการทำงานของระบบเบรกและพวงมาลัยว่าทำงานเป็นปกติหรือไม่

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ใช้ความเร็วตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้เข็มขัดนิรภัย: ช่วงเวลากลางคืนเป็นช่วงที่ผู้ขับขี่ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยเพราะไม่คิดว่าจะมีโอกาสเจอการตรวจจับของตำรวจ “เวลาขับรถตอนกลางคืนไม่ค่อยคาดเข็มขัดนิรภัย เราคาดหรือไม่คาด ตำรวจไม่เห็นหรอก มันมืด ตอนกลางคืนตำรวจจะไปดักจับรถที่วิ่งเร็วมากกว่า”

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี

- การเกิดอุบัติเหตุ: 1 ครั้ง ตอนจอดรถรอสัญญาณไฟจราจร ครั้งนั้นไม่ได้ใส่หมวกนิรภัย แต่ไม่ได้รับบาดเจ็บ เพราะรถที่มาชนไม่ได้ขับเร็ว หลังจากนั้นไม่กล้าขับรถเร็ว และใส่หมวกนิรภัยขณะขับรถจักรยานยนต์ทุกครั้ง เพราะกลัวว่าถ้าถูกชนแรงๆ แล้วเราไม่ได้ป้องกันตัวเอง เกิดพิการขึ้นมาจะลำบาก ทำให้ทำงานไม่ได้ เงินเดือนไม่มี รายได้ของครอบครัวคงจะไม่พอใช้ ถ้าต้องอยู่โรงพยาบาลนานๆ ค่าใช้จ่ายก็ยิ่งมาก คงต้องเสียเงินเยอะ เป็นคนพิการทำอะไรก็ลำบาก ไปไหนมาไหนไม่ได้

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: -

กระบวนการจัดการทางสังคม

สื่อมวลชน: เห็นการรณรงค์เรื่องสวมหมวกจากหนังสือพิมพ์ และการออกโฆษณาทางโทรทัศน์ พอเห็นแล้วก็นึกถึงตัวเอง มันมีผลให้ป้องกันตัวเอง โดยเฉพาะเรื่องเมาไม่ขับ เพราะรู้สึกว่าได้เมาแล้วขับ หากเกิดอุบัติเหตุจะมีความรุนแรง โดยเฉพาะไปทำให้คนอื่นเดือดร้อนด้วย คนโดนก็น่ากลัว ยังมีการปลุกกระแส เอาเหยื่อคนเมาแล้วขับมาร่วมรณรงค์อีกด้วย ทำให้คนที่เมาแล้วขับถูกมองเป็นคนไม่ดี

นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการรณรงค์ยังสามารถนำไปพูดคุย แลกเปลี่ยนกับคนรอบข้างอีกด้วย พอเราเห็นโฆษณาตัวใหม่ๆ ออกมา ก็จะเอาไปคุยกันกับญาติพี่น้อง หรือเพื่อนที่ทำงาน เพราะเราก็อยากให้เค้าป้องกันตัวเองเหมือนกัน ที่สำคัญเมาไม่ขับ แล้วก็ไม่ขับรถเร็ว ถ้าใครไม่ทำตามจะเป็นที่รังเกียจของสังคม

13. น.ส.กมล อายุ: 32 ปี อาชีพ: รับราชการ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 26 ธันวาคม 2548 17.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: สีแยกพญาไท

ลักษณะอุบัติเหตุ: ถูกรถจักรยานยนต์ชนท้ายขณะรอสัญญาณไฟที่สีแยกพญาไท มีรถจักรยานยนต์ชนท้ายรถที่จอดอยู่เต็มแรง ทำให้หน้าอกไปกระแทกพวงมาลัย (ขณะเกิดเหตุ คาดเข็มขัดนิรภัย คาดเข็มขัดทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน คาดตามปกติ คือ พาดบ่า แล้วล็อก) รถที่ชนขึ้นมาเร็ว พอไฟแดงแล้วหยุดไม่ทัน เค้าก็ชนแล้วล้ม

ลงไป คิดว่าขาหัก เห็นว่าใส่หมวกนิรภัย เหมือนกับเห็นไฟเหลืองแล้วเร่งจะไปให้พ้น แต่เราเวลาเห็นไฟเหลืองจะเตรียมหยุด อีกฝ่ายก็เลยชน

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: คู่มือผู้ขับขี่ตอน ช่วงวันหยุด แต่ไม่ได้ดูเอง ให้แฟนดูให้ คู่มืออ่าน ไฟเบรก แต่เวลาเราขับเอง เราก็ดูอยู่บ้าง เพราะไฟกับเบรกสำคัญ ถ้าไม่มีไฟ กลัวคันหลังจะมาชน

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด ตั้งแต่ขี่รถเป็น ไม่เคยขี่รถเร็วเลย เพราะกลัวจะเกิดอุบัติเหตุ ไม่เคยได้รับใบสั่งเพราะขับรถเกินที่กฎหมายกำหนดเลยเพราะไม่เคยขับรถเร็วเกิน 60 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขับรถเร็วอันตราย ไปเรื่อยๆ คิดว่า ถ้ารถวิ่งมาเร็วๆ จะเบรกไม่ทันเวลามีอะไรตัดหน้า แต่ถ้าขับแบบช้าๆ ค่อยๆ ไป ไม่ต้องเร็วมาก จะถึงที่หมายอย่างปลอดภัย หลายคนขี่รถเร็วๆ อาจจะไม่ได้ไปถึงที่หมายก็ได้ เพราะโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุมีมาก ยิ่งขี่เร็วเท่าไรก็ยิ่งน่ากลัว ถ้าเปรียบเทียบกัน คนที่ขี่รถเร็วน่าจะมีโอกาสตายหรือบาดเจ็บมากกว่าคนที่ขี่รถช้ากว่า เพราะคนที่ขี่รถเร็วน่าจะมีแรงปะทะที่มีความรุนแรงกว่า

ที่เจ็บครั้งนี้ไม่น่าจะเกิดเลย เพราะเราก็ไม่ได้ขี่รถเร็ว แต่รถไปเฉลยฟุตบอลบาทเข้า พอดีจะหักหลบเด็กที่เดินข้ามถนนตัดหน้ารถ ยังโชคดีที่ขี่มาไม่เร็ว ประมาณ 30 ได้ กำลังชะลอพอดี เพราะเป็นเขตชุมชน ถ้ามาเร็วกว่านี้ อาจจะหลบไม่ทันก็ได้

การใช้เข็มขัดนิรภัย: คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งก่อนออกจากบ้านจะต้องเนื่องจากเป็นความเคยชิน “ตั้งแต่หักขับรถใหม่ๆ จะต้องคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง เพื่อความปลอดภัยของตัวเอง เพราะหากเกิดอุบัติเหตุ เข็มขัดนิรภัยจะช่วยลดระดับการบาดเจ็บได้” “ที่ไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัยเพราะกลัวตำรวจจับ แต่เป็นเพราะห่วงความปลอดภัยของตัวเอง และเป็นความเคยชินมากกว่า”

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี

- การเกิดอุบัติเหตุ: - ครั้ง

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: -

เคย์ฝ่าไฟแดง เพราะคุยกับเพื่อนในรถ จึงโดนตำรวจเรียกตักเตือนให้ขับรถอย่างระมัดระวัง ทำให้หลังจากนั้นมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการขับรถ ไม่ทำอย่างอื่น เช่น ไม่ใช้โทรศัพท์ ที่ผ่านมาเคยโดนตำรวจเรียกครั้งนี้ครั้งเดียว คิดว่าตำรวจเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้คนขี่ไม่กล้าฝ่าฝืนกฎจราจร โดนตำรวจเรียกครั้งนั้นแล้วกลัว พยายามขับรถตามกฎหมายจราจร

กระบวนการจัดการทางสังคม

ครอบครัว: พ่อแม่ตักเตือนเกี่ยวกับเรื่องการขับรถมาตั้งแต่เป็นเด็ก สมัยตั้งแต่ยังขับรถไม่เป็น เคยมีญาติสนิท ลูกธยณต์ชนเสียดชีวิต ทำให้ที่บ้านให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุหลายๆ ไม่ว่าจะเป็นการคาดเข็มขัดนิรภัย ไม่ขับรถเร็ว โดยการใช้ความรู้ที่ได้จากสื่อมาพูดคุยกัน ที่บ้านจะมีการพูดคุยกันเวลาดูข่าวโทรทัศน์เกี่ยวกับอุบัติเหตุจราจร ทางบ้านจะบอกอยู่เสมอให้ขับรถอย่างระมัดระวัง อย่าประมาท เพราะอุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ การที่ได้รับคำเตือนของที่บ้านอยู่เป็นประจำ มีผลต่อการขับขี่และการป้องกันของตนเอง ก่อนขับรถก็จะนึกถึงที่บ้าน เหมือนเป็นการย้ำเตือนกับตัวเองอยู่เสมอให้ขับรถด้วยความระมัดระวัง ไม่ขับรถเร็ว ไม่แซงซ้าย และคาดเข็มขัดนิรภัย

โรงเรียน: บอกว่าโรงเรียนที่ศึกษาอยู่สมัยเรียนมัธยมมีวิชาที่สอนเกี่ยวกับการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจราจร ตอนเด็กเรียนวิชาสุขศึกษา แต่อาจารย์ก็ไม่ได้สอนไม่เกี่ยวกับการขับขี่โดยตรง แต่เป็นการให้ความรู้ต่างๆ เช่น ให้ข้ามถนนตรงทางม้าลาย เวลาข้ามถนนตอนกลางคืนให้ใส่เสื้อสีขาว พอเรียนมาก็จำได้จนถึงตอนนี้ มันเหมือนเป็นการปลูกฝังให้ระมัดระวัง ให้ป้องกันตัวเองตั้งแต่เด็กๆ เลยไม่เคยขับรถชน

14. นางนาด อายุ: 46 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัทเอกชน

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 20 มกราคม 2549 20.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนสาทร

ลักษณะอุบัติเหตุ: กำลังขับรถกลับบ้าน ลูกธยณต์ขับมาชน เล้าบอกว่าหลบรถจักรยานยนต์ที่ขี่ตัดหน้า แต่ไม่พ้น เลยเบี่ยงมาโดน

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: นานๆ ที ประมาณ 1 เดือน ให้ผู้ที่รู้จักกันช่วยดูให้
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้เข็มขัดนิรภัย: คาดเข็มขัดตอนที่เกิดอุบัติเหตุ

ประสบการณ์

- การขับขี่: 15 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: - ครั้ง
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: -

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปสรรคป้องกัน: คนขับเป็นผู้ที่มีอิทธิพลอย่างมากที่จะทำให้เกิดอุบัติเหตุจราจร หากคนคนขับขี่ร่วมมือร่วมใจกันไม่ประมาท ไม่ขับเร็ว พยายามป้องกันตัวเองจากอุบัติเหตุ ขับอย่างมีสติสัมปชัญญะ ไม่ทำอะไรหลายๆ อย่างเวลาขับรถ “เดี๋ยวนี้คนชอบใช้โทรศัพท์ไปด้วยเวลาขับ มันทำให้สมองเราไม่ได้ focus ไปที่การขับรถ โอกาสจะควบคุมรถไม่ได้ก็มีเยอะ กว่าจะเลี้ยว กว่าเหยียบเบรกก็ไม่ทัน จนไปแล้ว”

15. นายณรงค์ อายุ: 50 ปี อาชีพ: รับราชการ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 27 ธันวาคม 2548 19.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนสีลม

ลักษณะอุบัติเหตุ: ชนกับรถแท็กซี่ ขับมาทางตรง รถค่อนข้างเยอะ ไม่ได้ขับเร็ว แท็กซี่อยู่เลนนอกแต่มาแทรก จะตัดเข้าซอยทางซ้าย

แบบแผนการขับขี่: ขับจากบ้านมาทำงาน วันละประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: จะเช็ครถวันหยุดเสาร์อาทิตย์ ตอนล้างรถ ดูไฟ ล้อ ยาง ปกติจะต้องเอา
รถไปเช็คที่ศูนย์ทุกๆ 3 เดือนอยู่แล้ว ตรงนี้ทำให้ค่อนข้างมั่นใจว่ารถไม่ได้ผิดปกติ โดยเฉพาะเครื่องยนต์ แอร์
ต้องไปให้ช่างที่ศูนย์เช็คสม่ำเสมอเองไม่ได้

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: เมื่อก่อนขับรถหลังกินเหล้าบ่อย เพราะคิดว่าตัวเองไม่เมา ยังไม่แก่ แต่เดี๋ยวนี้รู้สึกว่ามีไหว กลัวด้วย ถ้ากินก็ต้องกลับไปกับเพื่อน ในกลุ่มจะมีเพื่อนที่ไม่กิน ช่วงหลังถ้าจะไปกินเลี้ยง ก็จะไม่เอารถไป ขอติครดไปกับเพื่อนจะดีกว่า

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด: ถ้าเป็นช่วงถนนโล่งก็ขับเร็ว แต่จะระมัดระวัง คือ ต้องเห็นว่าไปเร็วได้จริงๆ ถึงจะขับเร็ว เพราะเผื่อต้องหลบอะไร จะได้เบรคทัน

การใช้เข็มขัดนิรภัย: คาดเข็มขัดคอนออกจากชอย โกล้ถึงถนนใหญ่แล้วค่อยคาด ใช้เพราะไม่เคียวจะโคนเรียก ถ้าตำรวจไม่บังคับ ก็ไม่ใส่ เพราะอึดอัด คิดว่าเข็มขัดช่วยผ่อนหนักให้เป็นเบาได้ แต่ถ้าขับในเมือง รถติด ขับเร็วไม่ได้อยู่แล้ว

ประสบการณ์

“ขับรถมา 25ปีแล้ว ถ้าเทียบตอนนี้กับตอนแรกๆ จะแตกต่างกันมาก ตอนนั้นเรายังขับไม่ค่อยแข็ง แต่ก็อยากขับเร็ว แต่ว่าตอนนี้เราขับมานาน มีประสบการณ์ รู้ว่าต้องกะระยะเท่าไรหรือถึงจะไม่ชน แล้วอีกอย่างเราจะรู้จักถนนใหญ่ ถนนในชอย จึงขับคล่องกว่าเดิม” นอกจากนี้การฝึกฝนยังมีส่วนทำให้ผู้ขับขี่มีความชำนาญขึ้น “ขับรถเกือบทุกวัน ตรงนี้จะเป็นการฝึกฝน แล้วก็คาดเข็มขัดนิรภัยจนชิน” แม้ว่าการขับรถอย่างชำนาญจะทำให้มีความคล่องตัวในการขับขี่ และตัดสินใจ แต่นายณรงค์ไม่ได้มองว่าจะยังผู้ขับขี่มีความชำนาญจะทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงตามมาเพราะมีความมั่นใจในฝีมือของตนเอง “ขับมานานแล้ว แต่การป้องกันของเรามีมากขึ้น อย่างเช่น เมื่อก่อนไม่ได้บังคับให้คาดเข็มขัดนิรภัย ตั้งแต่มีข้อบังคับ ก็ต้องปฏิบัติตาม เรามั่นใจการขับรถของเราว่าปลอดภัย”

นายณรงค์เคยประสบอุบัติเหตุจากการขับรถชนต้นไม้ขณะมีนเมาเมื่อ 10ปีที่แล้ว ตอนนั้นมีนเมา กินเหล้าเข้าไปประมาณ 6-5แก้ว รู้สึกอยากขี่รถเร็ว เห็นถนนโล่งๆ ก็เหยียบเต็มทีละตอนนั้น ไม่ได้ระวังรถ กระบะที่กำลังออกมาจากชอย เลยชนกันเต็มแรง การเกิดอุบัติเหตุทำให้รู้สึกเจ็บคอกลับกับการเมาแล้วขับเพราะต้องพักรักษาตัวอีกนานหลังจากนั้น ต้องนอนโรงพยาบาลเป็นเดือน แล้วก็ต้องนอนพักฟื้นที่บ้านต่ออีก เสียทั้งค่ารักษา ค่ายา เขอะเขอะไปหมด หลังจากเกิดเหตุใหม่ๆ ก็คิดว่าไม่อยากขี่รถอีกแล้ว เพราะมันพวออยู่ตลอด แต่หลังจากเวลาผ่านไปเกือบปี จึงกลับมาขับรถได้อีกครั้ง

กระบวนการจัดการเกลาทางสังคม

กลุ่มเพื่อน: ถ้าจะไปงานเลี้ยง จะไปกับเพื่อนที่เค้าไม่กินเหล้า จะไม่เอารถตัวเองไป เมื่อก่อนหลังกินจะขับรถเอง แต่มีเพื่อนมาเตือนว่าไม่ควรขับรถหลังกินเหล้า ระวังจะถูกจับ บางทีกินแล้วก็มีเงินๆ ก็ไม่อยากจะขับเองอยู่แล้ว พอเพื่อนคือบ้านอยู่ทางเดียวกัน ก็เลยไม่ลำบาก คิดว่าปลอดภัยขึ้น ไม่ต้องเจอตำรวจเรียกตรวจ

ผู้ขับขี่รถยนต์: ผู้กระทำ

16. รตต.สามารถ อายุ: 27 ปี อาชีพ: ตำรวจ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 25 มกราคม 2549 23.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: สะพานพระราม 5

ลักษณะอุบัติเหตุ: ออกจากร้านอาหารมากับเพื่อน คิมไปนิคหน่อย รู้สึกมีนิคหน่อย แต่คิดว่าขับได้ กินไป 3 คน 2 ขวด เพื่อนอีกหนึ่งคนที่นั่งมาด้วยกินมากกว่า ขับจากถนนสีลมมาจนถึงสะพานพระราม 5 อยู่เลนนอก แต่พอจะเปลี่ยนเลนเพื่อขึ้นสะพาน รถที่ตามมา ไม่ให้ทาง เลยชนตรงข้างหลังคนขับ คู่กรณีเป็นผู้ชาย วัยกลางคน เพื่อนที่นั่งมาด้วยไม่เป็นอะไร ตอนนั้นรู้สึกปวดหัว แต่เห็นว่าทางไม่ไกล รถไม่น่าจะเยอะ (เวลากลางคืนรถน้อย แต่ขับเร็วกว่าเวลากลางวัน) เคยขับหลังคิม แต่ไม่เป็นอะไร ไม่เคยชน

ปกติเป็นคนขับรถเร็วอยู่แล้ว แต่ถ้าขับในกรุงเทพ ขับเร็วไม่ได้อยู่แล้ว เพราะรถติด แต่ถ้าขับต่างจังหวัดหรือช่วงถนนโล่งๆ ก็จะขับเต็มที่ เฉลี่ย 60-80 กิโลเมตร ซึ่งก็ไม่ได้ขับเร็วเกินกฎหมายมากนัก เทียบกันแล้วความเร็วไม่ได้ต่างกันเท่าไร คิดว่าอยู่คนขับมากกว่า ถ้าคนขับมีความชำนาญ ควบคุมรถได้ ก็ไม่น่าจะมีปัญหา ไม่ใช่ขับเร็วทุกครั้ง แต่ถ้าเห็นถนนว่างๆ ก็ขับเร็วขึ้นมาหน่อย

ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ขับรถชน ทั้งๆ ที่ไม่ได้ขับเร็วมาก แต่ยอมรับว่าเวลาขับรถ ไม่ค่อยได้สังเกตว่าขับเร็วแค่ไหน เอาความรู้สึกเราเป็นหลัก ส่วนมากถ้าขับเร็วก็จะวิ่งเลนขวา เพราะเป็นเลนที่ไปได้เร็วกว่าเลนอื่น รถที่วิ่งเลนนี้ส่วนมากก็ขับกันเร็วทั้งนั้น

ประสบการณ์

- การขับขี่: 9 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: 2 ครั้ง
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: -

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกัน (เชิงบวก/ เชิงลบ, สาเหตุ)

เชื่อว่าอุบัติเหตุเกิดจากความประมาท ถ้าคนขับไม่ประมาท อุบัติเหตุก็คงจะลดลง ผู้ขับขี่ควรไม่ขับจี้ตามรถคันหน้ามากนัก เพราะเพื่อรถคันหน้าหยุดกะทันหัน ถ้าเราเบรกไม่ทันก็จะชน นอกจากนี้การไม่ขับจี้ด้วยความเร็วก็มีความสำคัญ ถ้าไม่ได้ขับเร็ว รถก็คงไม่ชนกันหรอก นอกจากความประมาทแล้วยังเชื่อว่าดวงก็มีส่วนทำให้เกิดอุบัติเหตุอีกด้วย ถ้าดวงไม่ดีก็เกิดอุบัติเหตุ ยิ่งไม่ระวังก็ยิ่งเกิด

17. นายวิษ อายุ: 32 ปี อาชีพ: พนักงานรัฐวิสาหกิจ

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 23 มกราคม 2549 21.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนริมคลองประปา ประชาชื่น

ลักษณะอุบัติเหตุ: ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้เป็นเวลากลางคืน เห็นว่าถนนโล่ง มีรถไม่เยอะ จึงเร่งเต็มที่ แต่ก็ได้ไม่เร็วมากมาอะไร คิดว่าคงจะเหยียบเกินไปไม่มาก พอถึงตรงช่วงเลี้ยวโค้ง รถมันปิด ทำให้ไปเฉลบนชนกับรถยนต์ที่แล่นสวนออกมา พอรถมันมาแรง ทำให้ควบคุมรถลำบาก จะเหยียบเบรกแรงก็ไม่ได้ เพราะจะทำให้รถหมุน มันกระชาระยะลำบาก อีกฝ่ายเป็นผู้ชาย มาคนเดียว ไม่ได้รับบาดเจ็บ

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: ก่อนที่จะออกรถทุกครั้งจะต้องเดินดูรอบๆ จุดแรกที่ตรวจคือ หม้อน้ำ ต้องตรวจดูหม้อน้ำว่าน้ำพร่องไปบ้างหรือเปล่า หรือดูว่าภายในหม้อน้ำนั้นเมื่อใช้ไปนานๆ มักจะมีสนิมสิ่งสกปรก หรือตะกอน ที่ไปอุดช่องทางเดินน้ำในหม้อน้ำ ถ้าปล่อยให้น้ำในหม้อน้ำแห้ง เวลาขับไปรถจะพัง คนขับก็อันตราย หลังจากนั้นที่คนขับแล้วจะตรวจสอบการทำงานของระบบเบรกและพวงมาลัยว่าทำงานเป็นปกติหรือไม่ จากนั้นจึงค่อยออกรถ ทำอย่างนี้ทุกวันจนเป็นความเคยชิน คิดว่าการตรวจเช็ครถของเราก่อนการใช้งานเป็นการลดโอกาสที่จะเกิดรถชน เพราะถ้าไม่ดูแลให้รถอยู่ในสภาพดีฯ มันจะอันตราย

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ถ้าต้องขับรถหลังจากดื่มเหล้า ก็จะมีสติมีน้าๆ แต่ไม่เคยถึงกับเมามาก ดูภายนอกไม่รู้ว่าเป็นพิษมา ถ้าไม่ได้ถูกตำรวจเอาไปเป่าเครื่องวัดแอลกอฮอล์ก็ไม่มีรู้ เคยขับรถหลังดื่มประมาณ 10 กว่าครั้ง ไม่เคยเกิดอุบัติเหตุอะไร มีครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ขับไปชนท้ายรถจักรยานยนต์ที่ติดรอสัญญาณไฟข้างหน้า ตอนนั้นไม่ได้คาดเข็มขัดนิรภัย พอขึ้นรถได้ก็สตาร์ทไปเลย ถ้าขับรถปกติ จะคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้งเพราะเป็นความเคยชิน แต่ถ้ามีน้าๆ บางทีก็ไม่ได้คาด คิดว่าเหล้าคงทำให้สมองเบลอๆ ไปบ้าง แต่

ไม่ได้มาจนไม่รู้สึกตัว ช่างพอบรรดได้อยู่ บางทีอาจบรรดเร็วกว่าเดิม เพราะเค้านอกว่ากินเหล้าแล้วจะมีความ
ก็กระดอง อยากรั้ง แต่ในกรุงเทพ ยังไงก็ขับเร็วมากไม่ได้อยู่แล้ว เท่าที่ผ่านมาไม่ได้ขับ อย่างมากที่สุดไม่เกิน 120
ปกติจะขับไม่เกิน 90

การใช้ เข็มขัดนิรภัย: ตอนที่รถชนคาดเข็มขัดนิรภัยอยู่ ถ้าไม่ได้ขับรถออกต่างจังหวัดไม่ค่อยคาดเข็มขัดนิรภัย
เพราะขับรถในเมืองคิดว่าคงไม่เกิดอุบัติเหตุแรงๆ รถมันติดมาก ขับเร็วไม่ได้อยู่แล้ว คิดว่าโอกาสที่จะเกิด
อุบัติเหตุรุนแรงมีน้อย ไม่ชอบคาดเข็มขัด เพราะอึดอัด ยังเป็นคนอ้วน เวลาคาดที่มันติดพุง หากเจอตำรวจก็จะ
ทำเป็นคาด โดยการคล้องเข็มขัดไว้กับแขน แต่ถ้าต้องขับรถไปไกลๆ หรือต่างจังหวัด คิดว่าจำเป็นต้องใช้
เพราะรถวิ่งกันเร็ว ถ้าหากชนกัน หรือเกิดอุบัติเหตุ การใช้เข็มขัดจะช่วยรั้งตัวคนขับไม่ให้กระแทกกับกระจก
หรือพวงมาลัยได้ ส่วนมากขับรถในกรุงเทพ จึงไม่ได้ใช้เข็มขัดนิรภัย คิดว่าเข็มขัดนิรภัยเหมาะที่จะใช้เวลาขับ
รถเร็วๆ มากกว่า

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: 1 ครั้ง

หัดขับรถยนต์และรถจักรยานยนต์มาตั้งแต่ปี พ.ศ 2530 .จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลา 10กว่าปี เคย
ประสบอุบัติเหตุแต่ไม่สาหัส รวมแล้วประมาณ 5-4ครั้ง แค่ผลตลอก ฟกซ้ำคำเขี้ยว เพราะเลี้ยวชนเล็กๆ
น้อยๆ อย่างเช่น ตอนหัดขี่รถจักรยานยนต์ใหม่ๆ เกือบ 20ปีมาแล้ว แล้วก็เพิ่งผ่านมาไม่ถึง 1ปี ก็ขี่รถล้มเอง
ตอนเลี้ยวตรงทางโค้ง แขนขาดลอกเป็นทางยาว ประมาณเดือน สองเดือนแรกที่ล้ม แรกๆ ก็ไม่กล้าขี่ พอ
ผ่านไปสักพักก็ต้องกลับมาขี่ มันจำเป็น ช่วงนั้นก็ขี่ช้าเป็นพิเศษ ไม่กล้าขี่เร็ว จะเลี้ยวแต่ละทีก็มองซ้ายมอง
ขวาตลอด แต่พอผ่านเหตุการณ์ไปได้สักพัก หลังๆ ก็ลืมนึกว่าเคยเจ็บยังงี้ ก็ขี่ตามเดิม ไม่ได้ระวังอะไรมากนัก
เวลาจะขอทาง หรือเวลาแซง ถ้ามั่นใจว่าแรงรถเราไปได้ ก็ไป ปาดไปเรื่อย แต่ถ้าข้อย่างระวังก็จะขี่ไม่
ฉวัดเฉวียน ไม่ปาดซ้ายปาดขวารถคันอื่น แต่บางทีคันอื่นมันช้า ไม่ทันใจ มันก็ต้องปาดไปบ้าง

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: เคยได้รับใบสั่งจากการขับขี่เกินความเร็วที่กำหนด เพราะขับขี่รถยนต์บน
ทางด่วนโดยใช้ความเร็วประมาณ 130 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ช่วงใช้ทางด่วนจากปากเกร็ดมาดินแดง ตอนนั้น
นางนาถต้องรีบกลับมาทำธุระ จึงขับมาด้วยความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด และไม่ได้คิดว่าจะมีเรคาร์ของ
ตำรวจคอยตรวจจับความเร็วอยู่บนทางด่วน “ต้องรีบกลับมาทำธุระ เลยขับมาด้วยความเร็ว ไม่คิดว่าจะถูกเรียก
บนทางด่วน ยิ่งรีบๆ เลยต้องเสียค่าปรับไป 400 บาท” ประสบการณ์ที่ถูกตำรวจเรียกและเสียค่าปรับนั้น ทำให้
หลังจากนั้นนางนาถไม่เคยขับขี่เกินความเร็วที่กฎหมายกำหนดอีกเลย เพราะรู้สึกเจ็บ และเป็นการเสียเวลา

“ตอนนั้นแข็งมาก เพราะเราอาจจะรีบ แต่ก็ต้องมาเสียเวลามากกว่าเดิม เพราะต้องถูกตำรวจเรียก แล้วก็คิดว่าถ้าเราเป็นอะไร ไปคงไม่คุ้ม ไปถึงช้าแต่ปลอดภัยดีกว่า”

18. นางบุษ อายุ: 38 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัท

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 31 มกราคม 2549 17.00 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนสามเสน

ลักษณะอุบัติเหตุ: ขับไปชนท้ายรถคันหน้า เพราะหยุดไม่ทันจริงๆ เคี้ยวบุตรรถกระแทกหันมาก แล้วยังไม่ได้ให้สัญญาณไฟ แต่ก็ไม่ได้ชนรุนแรงอะไร คันหน้าไม่เป็นอะไรเลย แต่หน้าผากเราไปกระแทกกระจกจนเป็นแผล ข้างหน้าต้องเข้าโรงพยาบาล ไม่ได้คาดเข็มขัดตอนที่ชน เพราะเพิ่งขึ้นรถ ลงไปรับลูกที่โรงเรียน รีบออกรถ เลยยังไม่ได้คาดเข็มขัด คิดว่าถ้าเราคล็อกเข็มขัดหน้าคงไม่ไปกระแทกกับกระจก เพราะเข็มขัดคงช่วยรั้งตัวไว้

แบบแผนการขับขี่: ขับจากบ้านที่ประจวบฯ ไปส่งลูกที่โรงเรียนแถวสามเสน จากนั้นไปทำงานที่ถนนจรัลสนิทวงศ์ เข้า เข็น ประมาณ 1 ชั่วโมง

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: อาทิตย์ละครั้ง ไม่ได้ทำเอง สามปีเป็นคนคู่ให้
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

การใช้เข็มขัดนิรภัย: ถ้าไม่ได้ไปต่างจังหวัดมักไม่ค่อยอยากคาดเข็มขัดนิรภัย เพราะขับรถในเมืองคิดว่าคงไม่เกิดอุบัติเหตุแรงๆ รถไม่ได้วิ่งเร็ว หากต้องใช้เข็มขัดนิรภัยมักจะคล็อกเข็มขัดไว้กับแขน เพราะรู้สึกอึดอัด โดยเฉพาะตอนเข้ากั้วเข็มขัดทำให้เสียว

ตอนที่เกิดอุบัติเหตุครั้งนี้ก็คาดเข็มขัดนิรภัยอยู่ แต่ไม่ได้คล็อกเข็มขัดกับที่ล็อกเพราะอึดอัด ถ้าต้องขับรถเวลารถติดๆ ก็จะปลดล็อกออก เอาแขนคล็อกเข็มขัดไว้เฉยๆ แต่ก็คาดเข็มขัดทุกครั้งที่ต้องขับรถ เพราะไม่อยากถูกตำรวจปรับ ถ้าไม่มีข้อบังคับคงไม่ใช่ เมื่อก่อนตอนที่ยังไม่มีกฎหมายออกมาก็ไม่ได้ใช้ เพราะคิดว่าเราไม่ได้ขับเร็ว คงไม่ไปชนกับคนอื่น

ประสบการณ์

- การขับขี่: 5 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: 1 ครั้ง
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ:

กระบวนการจัดการเคลมทางสังคม

ครอบครัว: ครอบครัวไม่ได้สอนหรือตักเตือนเรื่องการขับขี่ปลอดภัยโดยตรง แต่จะสอนให้มีความระมัดระวัง ตอนเด็กๆ นี่ที่บ้านไม่ได้สอนเรื่องขับรถ แต่จะบอกว่าจะทำอะไรให้ใจเย็นๆ อย่างขับรถถ้าใจเย็น ไครมาปาด มาแซงก็ปล่อยไป ถึงที่หมายช้าดีกว่าไปไม่ถึงเพราะชนเสียก่อน

19. นางลักษณะ อายุ: 40 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัท

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 11 ธันวาคม 2548 19.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: สีแครงราชเทวี

ลักษณะอุบัติเหตุ: เห็นสัญญาณไฟยังไม่แดง เลยไม่ได้จอด คิดว่าไปทัน เลยชนกับรถจักรยานยนต์มาจากอีกฝั่ง ถ้าเป็นสัญญาณไฟเหลืองจะคว่าพอไปทันหรือเปล่า ถ้าทันก็เร่ง ถ้าคิดว่าไม่ทันก็เตรียมหยุด แต่ครั้งนี้รถจักรยานยนต์ก็เตรียมออกมาก่อน อาจจะยังไม่ได้เป็นไฟเขียว แต่เราเป็นรถใหญ่ก็เป็นฝ่ายผิด

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจสอบสภาพรถ: ไม่ค่อยได้ดู เช็คไฟข้าง ไฟเบรก
- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้เข็มขัดนิรภัย: หากขับรถออกถนนใหญ่ จึงค่อยคาดเข็มขัดนิรภัย ที่คาดก็เพราะ ไม่อยากถูกตำรวจเรียก ถ้าขับตามซอยเล็กๆ ไม่คิดว่าจะเกิดอุบัติเหตุ จึงไม่มีความจำเป็นต้องใช้ แต่ถ้าเห็นตำรวจต้องรีบคาดเข็มขัด ถ้าถูกตำรวจเรียก ต้องเสียค่าปรับ เสียเวลา พอพ้นตำรวจก็ปลดออก ตอนที่เกิดรถชนครั้งนี้คาดเข็มขัดนิรภัยอยู่

ประสบการณ์

- การขับขี่: 20 ปี

- การเกิดอุบัติเหตุ: 2 ครั้ง

ตอนนั้นเพิ่งขับรถเป็นใหม่ๆ เกือบ 20 ปีมาแล้ว ยังขับรถไม่คล่อง ไม่กล้าตัดสินใจ จนรถจักรยานยนต์ แต่ไม่มีใครบาดเจ็บ อีกฝ่ายไม่ได้เอาเรื่อง

- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: 3 ครั้ง จอครดในที่ห้ามจอด

20. นส.สมาน อายุ: 41 ปี อาชีพ: พนักงานบริษัท

วันที่/เวลาที่เกิดอุบัติเหตุ: 30 ธันวาคม 2548 16.30 น.

สถานที่เกิดอุบัติเหตุ: ถนนพระรามสี่ ใกล้หัวลำโพง

ลักษณะอุบัติเหตุ: ขับไปแถวนั้นครั้งแรก ไม่ชินเส้นทาง วิ่งมาทางถนนพระรามสี่ จะเลี้ยวขวาขึ้นทางด่วนตรงหัวลำโพง แต่มีรถจักรยานยนต์ขี่ตัดหน้า หลบไม่ทัน ป้ายบอกทางเขียนไม่ชัด มันมีทางแยกสองทาง รถเยอะมาก วันนั้นไม่มีตำรวจจราจร ความไม่ชินทาง ทำให้ต้องคอยมองป้าย เลขมองไม่เห็นรถจักรยานยนต์ (สถานที่เกิดเหตุเป็นวงเวียนหน้าหัวลำโพง ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน ถ้าขึ้นทางด่วนต้องชิดขวา)

การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

ก่อนการขับขี่

- ตรวจเช็คสภาพรถ: ดูวันเว้นวัน น้ำในหม้อน้ำ ไฟเลี้ยว ไฟเบรก

- หลีกเลี่ยงการดื่มแอลกอฮอล์: ไม่ดื่ม

ระหว่างการขับขี่

- ขับขี่ด้วยความเร็วไม่เกินตามที่กฎหมายกำหนด

การใช้เข็มขัดนิรภัย: พอสตาร์ทรถเสร็จต้องคาดเข็มขัดนิรภัย “กลัวตาย ขึ้นรถมาก็คาดเลย คิดว่าถ้าคาดก็ช่วยได้ ไม่ให้หน้าคะมา มันเป็นความเคยชิน หากเราเบรกแรงๆ มันช่วยให้ตัวเราไม่กระแทกกระจก โดยมองว่าการคาดเข็มขัดนิรภัยเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย ถ้าออกมาเป็นกฎหมาย แสดงว่ามันต้องดีในระดับหนึ่ง คาดไว้ก็ไม่เสียหาย แม้ว่าบางทีจะรู้สึกอึดอัด โดยเฉพาะเวลาแอร์รถเสีย หรืออากาศร้อนๆ แต่จะยัง ใจก็ต้องคาด แม้ว่าจะขับไปใกล้ไกลแค่ไหน เป็นความเคยชิน

ประสบการณ์

- การขับขี่: 12 ปี
- การเกิดอุบัติเหตุ: -
- การได้รับใบสั่ง/ ถูกปรับ: 1 ครั้ง

เคยทำผิดกฎจราจร โดยการฝ่าไฟแดง เพราะคุยกับเพื่อนในรถ ตอนนั้นคุยกันอยู่ ทำให้เผลอ จริงๆ ต้องหยุด แต่ก็ฝ่าไฟแดงไป ครั้งนั้นจึงโดนตำรวจเรียกตักเตือนว่าให้ขับรถอย่างระมัดระวัง เสียค่าปรับ 400 บาท หลังจากนั้นขับแบบมีสมาธิ และระมัดระวังมากขึ้น “เวลาขับรถก็พยายามมีสมาธิจดจ่ออยู่กับการขับรถ ไม่ทำอย่างอื่น เช่น แต่งหน้า น.ส. สมานบอกว่าที่ผ่านมาเคยโดนตำรวจเรียกครั้งนี้ครั้งเดียว คิดว่าตำรวจเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่ทำให้คนขี่ไม่กล้าฝ่าฝืนกฎจราจร โดนตำรวจเรียกครั้งนี้แล้วกลัว พยายามขับรถตามกฎจราจร ไม่อยากถูกเรียกอีก

ทัศนคติต่อการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และอุปสรรคป้องกัน: คนขับรถยังต้องปรับปรุง ความรู้เรื่องกฎจราจร ไม่ค่อยมีกัน ไม่ได้สนใจ อย่างเวลาไฟเหลืองก็จะเตรียมตัวหยุด เห็นบางคนพอไฟเหลืองก็เร่งให้พ้น ตรงทางแยกเผื่อจะมีรถวิ่งสวนมา ถ้าเราไม่หยุดก็คงประสานงา แต่คิดว่าปลอดภัยไว้ก่อนดีกว่า รีบขับเร็วมากๆ อาจถึงช้ากว่าขับช้าๆ ค่อยๆ ไปก็ได้ เชื่อว่าถ้าเกิดอุบัติเหตุขึ้นมาจะต้องเสียเวลาและเสียเงิน มีแต่เสียทั้งนั้น ยิ่งถ้าเป็นฝ่ายผิดนี่ยิ่งไม่ต้องพูดถึงเลย มันไม่คุ้มกันหรอก

กระบวนการจัดการทางสังคม

ครอบครัว: ครอบครัวมีส่วนทำให้เราป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ เพราะพ่อแม่จะคอยบอกให้ขับรถระวังๆ บางทีก็คุยกับพี่น้องเรื่องการขับรถบ้าง เห็นคนนู้นคนนี้ขับไม่ดีก็มีกลับมาคุยกันบ้าง มันน่าจะมีผลให้เราไม่ขับรถแบบแยๆ ยิ่งถ้าพ่อแม่เตือนจะต้องระวัง ไม่ขับรถเร็ว กลัวเค้าเป็นห่วง แต่ถ้าขับในกรุงเทพฯ จะไม่น่าห่วงเท่าไร เพราะมันวิ่งเร็วมากไม่ได้อยู่แล้ว นานๆ หลายเดือนถึงจะขับไปต่างจังหวัดสักครั้ง ถ้าออกต่างจังหวัดต้องระวัง เพราะรถอื่นๆ ก็ขับกันเร็ว แล้วเราก็ไม่ชินบางเส้นทางด้วย ถ้าจะออกต่างจังหวัดจะต้องเอาแผนที่มา ดู มาตรฐานถนนหนทางก่อน กลัวหลง กลัวไปไม่ถูก มันทำให้เราขับอย่างมั่นใจขึ้นนะ รู้ว่าจะไปทางไหน บางคนไม่ดูทางมาก่อน หยุดกะทันหัน รถมายังหลังก็ชน ยิ่งขับมาเร็วๆ มันเสี่ยง การให้ความรู้และพูดคุยเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุจราจรของครอบครัวมีผลต่อการมีพฤติกรรมป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ เพราะถ้าไม่ได้มีการพูดคุยกันในบ้านแบบนี้ เราก็อาจป้องกันน้อยกว่านี้ อาจจะแค่ไม่ขับรถเร็ว แต่พอมีการพูดคุยกัน มันทำให้รู้เรื่องมากยิ่งขึ้น

สื่อมวลชน: โฆษณาที่รณรงค์ให้ภาคเข้มขันนิรภัย หรือโฆษณาประกันชีวิตก็น่ากลัว คนขับรถที่เห็นการรณรงค์ทางสื่อต่างๆ ทำให้มีการป้องกันตัวเองมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นความน่ากลัวจากความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุจราจร

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุนิตรา ภาคอินทรีย์ เกิดวันที่ 5 สิงหาคม 2521 สำเร็จการศึกษารัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546